

1. General notes

Practice shows that when assessing actual investment opportunities, investors take into account the specific conditions they find or are provided with in a given country.

Investment opportunities correspond directly to existing general legal frameworks and to the level of enforcement of the rule of law, to the existence of investment zones supported by the State (such as industrial parks and duty-free zones), as well as to the existence and successful implementation of legislation directly supporting investment.

Of course, as in other countries, there are already prioritised areas of investment in Bulgaria which have been recognised in recent years.

..... continued on page 3

* Published with the permission of ZASA
(Zeitschrift für das Recht der Außenwirtschaft,
Sanktionen und Auslandsinvestitionen)

1. Общи бележки

Практиката показва, че преценката на инвеститорите относно реалните инвестиционни възможности, преминава през конкретните условия, които заварва или му се предоставят в дадена държава.

Инвестиционните възможности пряко кореспондират на съществуващите общи правни рамки и нивото на утвърждаване на върховенството на закона, съществуването на подкрепяни от държавата обособени зони за инвестиране (като индустриални паркове и безмитни зони), както и съществуването и успешното прилагане на законодателство пряко подкрепящо инвестицията.

Разбира се, както и в другите държави, в България вече съществуват и приоритизирани сфери (области) на инвестиране, които са се утвърдили през последните години.

..... продължава на стр.3

* Публикувано с разрешението на ZASA
(Zeitschrift für das Recht der Außenwirtschaft,
Sanktionen und Auslandsinvestitionen)

focus:

Bulgaria as investment destination – why not?

New business standards (ESG)

Already retuned insolvency

The mediation is now a must

And many more ...

фокус:

България като инвестиционна дестинация – защо не?

Нови стандарти за бизнеса (ESG)

Несъстоятелността – вече реформирана

Вече задължителна медиация

И много други ...

Dear Colleagues and Friends,

I am glad that after a 2-year interruption, another issue 43–44 of PMP Legal News is coming out, this time with a larger volume.

Once more, we tried to include only current topics that are of great importance for investors in Bulgaria. In the introductory article we have presented the investment opportunities in the country that have already been expanded in the last 2–3 years but of which foreign investors are not always aware.

Such new opportunities include ESG, as well as the legislation concerning companies with variable capital that facilitates businesses, especially start-up companies.

The challenges in crypto services, as well as compliance with GDPR in screening in social networks, are also interesting.

I believe that the reform of bankruptcy, as well as the introduction of mandatory mediation in commercial relations, will be of great interest.

The article on trademark protection during parallel imports of medicinal products is focused on practice.

This issue also contains the traditional but increasingly significant topics related to the importance of general terms and conditions of contracts, which everyone should know, and other specific provisions in commercial relations.

We would appreciate your feedback which is extremely important for the editorial team.

Sincerely yours,

Vladimir Penkov
Chairman and Senior Partner

Драги колеги и приятели,

Радвам се, че след 2-годишно прекъсване излиза поредният брой 43–44 на PMP Legal News, този път с по-голям обем.

Отново сме се стремели да включим само актуални теми, които са от голямо значение за инвеститорите в България. В уводната статия са посочени вече разширените през последните 2–3 години инвестиционни възможности в страната, които невинаги се познават от чуждестранните инвеститори.

Именно такива нови възможности са ESG, както и законодателната уредба на дружеството с променлив капитал, улесняващо бизнеса, особено при Startup компаниите.

Интересни са и предизвикателствата при крипто услугите, както и GDPR при проверките в социалните мрежи.

Считам, че голям интерес ще предизвика реформата в несъстоятелността, както и въведената задължителна медиация в търговските отношения.

Изключително насочена към практиката е статията за защита на търговската марка при паралелен внос на лекарствени продукти.

Издание се допълва от традиционните, но ставащи все по-важни теми, свързани със значението на договорните общи условия, които всеки трябва да познава, и други специфични уговорки в търговските отношения.

Ще се радваме на Вашата обратна връзка, която е изключително важна за редакцията.

Ваш

Владимир Пенков
Председател и Старши съдружник

Contents

Investment opportunities in Bulgaria.....	3
ESG – a new opportunity for businesses in Bulgaria	4
An additional opportunity for investors – Company with variable capital	6
Importance of mediation in commercial relations ..	9
Investment opportunities in Bulgaria.....	12
Why should you read the general terms and conditions?	18
Challenges in the provision of crypto services.....	20
Applicability of GDPR to screening in social networks	24
Reform in bankruptcy	27
Protection of rights conferred by trademarks during parallel import of medicinal products	31
Conditional options and rights in commercial contracts	34
New developments in legislation in 2023/24	37
Questions and answers	38

Съдържание

Инвестиционни възможности в България.....	3
ESG – нова възможност за бизнеса в България....	4
Допълнителна възможност за инвеститорите – Дружество с променлив капитал	6
Значение на медиацията в търговските отношения	9
Инвестиционни възможности в България.....	12
Защо трябва да се четат общите условия?.....	18
Предизвикателства при предоставяне на крипто услуги.....	20
Приложимост на GDPR при проверките в социални мрежи	24
Реформата в несъстоятелността	27
Защитата на права върху търговска марка при паралелен внос на лекарствени продукти.....	31
Условни опции и права при търговските договори	34
Новости в законодателството 2023/24	37
Въпроси и отговори	38

This newspaper is an informational bulletin and is printed for our clients, our colleagues - lawyers in the state and municipal administration, the court and in the private sector, research scholars, lecturers and students, as well as for all other interested readers. The information contained herein is not a comprehensive study or legal advice, nor is it to be treated in any way as a substitute for professional legal advice regarding specific legal issues.

The published materials represent the professional opinion of the authors and are not binding for Penkov, Markov & Partners - International Law Firm or its editorial board.

Този вестник има характер на информационен бюлетин и е предназначен за нашите клиенти, колегите юристи работещи в държавната и общинска администрация, съда и в частния сектор, научни работници, преподаватели и студенти, както и за всички други заинтересовани читатели. Съдържащата се в него информация не представлява изчерпателно изследване или правен съвет и по никакъв начин не може да замести професионалния правен съвет относно конкретни казуси.

Публикуваните материали изразяват личното мнение на авторите и не обвързват "Пенков, Марков и партньори", както и редакцията колегия.

INVESTMENT OPPORTUNITIES IN BULGARIA

Vladimir Penkov

ИНВЕСТИЦИОННИ ВЪЗМОЖНОСТИ В БЪЛГАРИЯ

Владимир Пенков

2. General legal frameworks

Over the past 15 years Bulgaria has certainly harmonised its legal framework almost completely with that of the leading EU Member States.

Progressive laws were adopted, such as the Commerce Act (which is close to the German one), including modern bankruptcy, public procurement and concession legislation.

A unified transparent electronic company register was created, thus eliminating the cumbersome, unpredictable registration in court.

Commercial companies are now registered easily, quickly and under the same conditions.

Foreign individuals and legal entities are practically on the same footing as local entities, including in the purchase of land (with the exception of agricultural land which can only be acquired by individuals).

The banking system (except for the Bulgarian Development Bank – BDB) is entirely private and banks operate in accordance with European criteria and standards and assist their customers as much as possible.

There is an accelerated bankruptcy procedure, as well as an efficient asset liquidation system. There are strict requirements for the work of receivers in bankruptcy, as well as for protection against unscrupulous creditors.

The Protection of Competition Act comprehensively regulates the rights and obligations of the Commission for Protection of Competition (CPC) so that it can fight effectively against vertical and horizontal cartel agreements, as well as against the abuse of a monopoly or dominant position. For this purpose, the CPC has extraordinary powers and, after obtaining permission from the court, it can conduct its own investigations and collect evidence; in doing so, it can search premises and/or vehicles, as well as seize documents.

..... continued on page 12

2. Общи правни рамки

Без съмнение през последните 15 години България почти изцяло хармонизира правната уредба с тази на напредналите членове на ЕС.

Приеха се напредничави закони като Търговския закон (близък до германския), включително съвременна уредба на несъстоятелността, Закон за обществените поръчки и Закон за концесиите.

Създаде се единен прозрачен електронен фирмен регистър, като отпадна тромавата, непредсказуема регистрация в съда.

Сега търговските дружества се регистрират лесно, бързо и при едни и същи условия.

Чуждестранните физически и юридически лица на практика са приравнени на местните субекти, включително и при покупката на земи (с изключение на селскостопанската земя, която може да се придобива само от физически лица).

Банковата система (с изключение на Българската банка за развитие - ББР) изцяло е частна, като банките работят при европейски критерии и стандарти и улесняват максимално своите клиенти.

Има ускорена процедура по несъстоятелност, както и работеща ефективно система за осребряване на имуществата. Налице са строги изисквания за работата на синдиките, както и защита срещу недобросъвестните кредитори.

Законът за защита на конкуренцията регламентира комплексно правата и задълженията на КЗК, с оглед да се бори ефективно срещу вертикалните и хоризонтални картелни споразумения, както и злоупотребата с монополно и господстващо положение. За тази цел КЗК има извънредни пълномощия, като след разрешение от съда може да води собствени разследвания и събира доказателства, включително да извършва претърсвания на помещения и/или превозни средства, както и да изземва документи.

..... продължава на стр. 12

ESG – A NEW OPPORTUNITY FOR BUSINESSES IN BULGARIA

Nikolay Voynov and Tihomir Tishev

The last 30 years climate change and global warming have become a global problem. This is why the need for initial voluntary implementation of environmental, social and corporate governance (ESG) principles at every stage of the life cycle of any economic activity is becoming increasingly important and even mandatory.

It is becoming increasingly evident that in the coming years **ESG sustainability will be a major focus** for businesses in all economic sectors worldwide, which is why there is a **clear trend to incorporate ESG sustainability as a mandatory “measure”** for the viability of each individual economic entity.

The idea of introducing ESG is **to ensure a measurable positive impact on the environmental, social and corporate environment that goes beyond financial results**. The concept of ESG suggests that this should be achieved through the so-called double materiality assessment. This will not only enhance the company's reputation, but will also ensure stable growth and competitive advantage in the long term to ensure the appropriate use of the world's dwindling resources.

Is ESG mandatory?

It would appear at first sight that sustainability reporting obligations within the EU will mainly apply to large undertakings. Starting from 2024, non-financial reporting comes into force for large undertakings with more than 500 employees, from 2025 – for companies with more than 250 employees and a turnover of more than EUR 40 million, and from 2026 – also for small and medium-sized undertakings whose securities are admitted to trading on a regulated market.

What the *Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)* does not explicitly mention is that, in order to draw up their non-financial statements,

ESG – НОВА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА БИЗНЕСА В БЪЛГАРИЯ

Николай Войнов и Тихомир Тишев

През последните 30 години изменението на климата и глобалното затопляне се превърнаха в световен проблем, поради което необходимостта от първоначално доброволното внедряване на принципите на екологичната, социалната и корпоративна устойчивост (ESG) на всеки етап от жизнения цикъл на всяка стопанска активност става все по-важно и дори задължително.

Става все по-очевидно, че през следващите години **ESG устойчивостта в световен мащаб ще бъде основен акцент** за бизнеса във всички икономически сектори, поради което е налице **ясна тенденция същата да бъде предвидена като задължителен „измерител“** за жизнеспособността на всеки отделен икономически субект.

Идеята на въвеждането на ESG е **осигуряването на измерим положителен ефект върху екологичната, социалната и корпоративната среда, които надхвърлят финансовите резултати**. Концепцията на ESG предполага това да се постигне чрез т.нар. оценка на „двойната същественост“ (double materiality assessment). Това не само ще подобри репутацията на компанията, но и ще осигури стабилен растеж и конкурентно предимство в дългосрочен план, за да гарантира целесъобразното използване на намаляващите в световен мащаб ресурси.

Задължително ли е ESG?

На пръв поглед изглежда, че в рамките на ЕС задълженията за отчитане на устойчивостта ще обхванат основно големите предприятия. От 2024 г. нефинансовото отчитане влиза в сила за големите предприятия с над 500 служители, от 2025 г. влиза в сила за компании с над 250 служители и оборот над 40 млн. евро, а от 2026 г. вече и за листнатите на фондовата борса малки и средни предприятия.

Това което *Директивата за корпоративно отчитане на устойчивостта („CSRD“)* не споменава изрично е, че за да съставят нефинансовите

large undertakings will also have to collect and analyse information from the companies that are part of their so-called own supply chains. Therefore, albeit indirectly, **almost all companies (regardless of their size and assets) will be involved in the implementation of the ESG strategies and policies of large companies.**

The indirect involvement of small businesses (as part of the supply chain) will be further developed with the adoption in the second half of 2024 of the *Corporate Sustainability Due Diligence Directive* (CSDDD) which will introduce a mechanism for oversight by large companies of the compliance of their suppliers and sub-suppliers with a number of requirements related to human rights, environmental and biodiversity protection, etc.

What does ESG reporting involve?

To comply with the CSRD, **businesses need appropriate standards for reporting sustainability in an objective and non-discriminatory manner.** In the EU, this task was entrusted to the European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG). The final approved standards are subdivided into 12 main categories, 82 subcategories and nearly 1,000 indicators, and cover generally the following areas:

- Environmental (climate, water, circular economy, pollution and biodiversity);
- Social (equality, working conditions and respect for human rights);
- Governance (corporate bodies, internal control and risk management systems, anti-corruption, whistleblowing, AML, GDPR, etc.).

How will ESG be introduced in Bulgaria?

Bulgaria has an obligation to transpose the new ESG requirements by the beginning of July 2024. At the moment, public discussions on the subject create the feeling that **the transposition of CSRD in our country will rather follow the already familiar model of formal compliance with “yet another compliance regime imposed by the EU”.**

In purely legislative terms, the CSRD will be transposed through amendments to the Accountancy Act and the Independent Financial Audit Act, and the responsibility for certification of the accuracy of

си отчети, големите предприятия ще трябва да събират и анализират информация и от дружествата, които са част от т.нар. собствена верига на доставки. Поради това, макар и непряко, **почти всички дружества (независимо от размера и активите им) ще бъдат включени в изпълнението на ESG стратегиите и политиките на големите компании.**

Непрякото ангажиране на малките предприятия (като част от веригата на доставки) ще бъде доразвито с приемането на Директивата относно дължимата грижа на дружествата във връзка с устойчивостта (“CSDDD”) през втората половина на 2024 г., която ще въведе механизъм за своеобразен надзор от страна на големите дружества към техните доставчици и поддоставчици за спазване на редица изисквания, свързани с правата на човека, опазване на околната среда и биоразнообразието и т.н.

Какво включва ESG отчитането?

За да се съобрази с CSRD, **бизнесът се нуждае от подходящи стандарти за отчитане на устойчивостта по обективен и недискриминационен начин.** В ЕС тази задача беше поверена на Европейската консултативна група по финансово отчитане („EFRAG“). Окончателно утвърдените стандарти са разпределени в 12 главни категории, 82 подкатегории и близо 1000 показателя, като включват най-общо следните области:

- Екологични (климат, вода, кръгова икономика, замърсяване и биоразнообразие);
- Социални (равнопоставеност, условия на труд и зачитане на правата на човека);
- Управленски (корпоративни органи, системи за вътрешен контрол и управление на риска, борба с корупцията, Whistleblowing, AML, GDPR и др.).

Как ще се въведе ESG в България?

Българската държава има задължение да транспонира новите ESG изисквания в срок до началото на юли 2024 г. За момента публичните дискусии по темата създават усещането, че **транспонирането на CSRD у нас по-скоро ще последва познатия вече модел на формално съобразяване с „поредния compliance режим, наложен от ЕС”.**

Чисто законодателно, транспонирането на CSRD ще се случи чрез изменения в Закона за счетоводството и Закона за независимия финансов одит, като заверяването на коректността на информацията в нефинансовите отчети ще бъде

information in non-financial statements will lie with chartered accountants.

It is also planned for the Institute of Certified Public Accountants to organise courses which will help auditors obtain the necessary additional qualification on how to check the performance of non-financial indicators in accordance with the EFRAG standards. For now, **the introduction of the figure of the ESG officer**, known in many other European countries, is **not being considered**.

How is ESG expected to affect the business environment?

The aim of ESG policies is to sooner or later force a **fundamental change in the thinking and strategy of every company** in order for companies to remain part of a sustainable supply chain. On the other hand, **the implementation of the standards will result in natural growth and innovation**, and companies that take ESG aspects into account in their activities will be preferred both by investors and by a large part of consumers. At the same time, **a better internal corporate environment, opportunities for equal growth and overall well-being for employees** will also be reported.

Of course, in order to take advantage of this opportunity, **businesses should carry out a legal and financial assessment of their activities** in view of their compliance with the adopted ESG standards. In this regard, **the formal implementation of ESG policies as "yet another compliance regime imposed by the EU" could in the foreseeable future lead to the impossibility of obtaining bank financing**, and to the gradual but **irreversible "exclusion" of the relevant company from the economic turnover** (due to the "unsustainability" of its business model).

възложено на експерт-счетоводителите.

Също така се планира Институтът на дипломираните експерт-счетоводители да организира курсове, с помощта на които одиторите да получат нужната допълнителна квалификация как да проверяват изпълнението на нефинансовите показатели съобразно стандартите на EFRAG. За сега **не се обмисля въвеждането на фигурата на ESG специалиста**, позната в много други европейски страни.

Как ESG се очаква да повлияе на бизнес средата?

Целта на ESG политиките е рано или късно да се наложи **основна промяна в мисленето и стратегията на всяка компания**, за да може тя да остане част от устойчивата верига на доставки. От друга страна, **прилагането на стандартите ще предизвика естествен растеж и иновации**, а компаниите, които взимат предвид ESG аспектите в своята дейност, ще бъдат предпочитани както за инвеститорите, така и от голяма част от потребителите. Същевременно, ще се отчете и **по-добра вътрешна корпоративна среда, възможности за равноправно израстване и цялостно благополучие за служителите**.

Разбира се, за да се възползва от тази възможност, **бизнесът следва да извърши юридическа и финансова преценка на дейността си** с оглед съответствието ѝ с приетите ESG стандарти. В тази връзка **формалното изпълнение на ESG политиките като „поредния compliance режим, наложен от ЕС“, би могло в обозримо бъдеще да доведе до невъзможност за получаване на банково финансиране** и постепенното, но **необратимо „изключване“ на съответното дружество** (поради „неустойчивостта“ на бизнес модела му) **от стопанския оборот**.

AN ADDITIONAL OPPORTUNITY
FOR INVESTORS – COMPANY
WITH VARIABLE CAPITAL

Kristian Anadoliev

ДОПЪЛНИТЕЛНА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА
ИНВЕСТИТОРИТЕ – ДРУЖЕСТВО С
ПРОМЕНЛИВ КАПИТАЛ

Кристиан Анадолиев

Over the past 10 years Bulgaria's economy has seen not only significant growth, but also significant

През последните 10 години икономиката на България отбелязва не само значим растеж, но

transformation, as the dynamic development of sectors related to information services, as well as scientific and development activities, have transformed the country into a major centre for attracting investments. Thanks to this, by the end of 2022 Bulgaria established itself as a leader in South-Eastern Europe in terms of operating equity and risk investment funds (18 in number) and comes third in terms of the number of start-up companies per 1 million residents, and the total revenue growth in the information and telecommunication technology sector over the past 7 years amounts to close to BGN 5 billion.

The current business climate creates a favourable environment for the emergence of technological startup companies that base their operations on the development of high value-added products and services, have great potential for rapid growth and require a scalable business plan and financing. Startup companies operate under completely different business rules compared to traditional companies. This makes it necessary to develop a legal and organisational form that meets the need to provide incentives for investment and improve the climate for start-up companies.

In response to the needs of this sector, in August 2023 a new legal and organisational form was introduced in Bulgarian law – a company with variable capital, but the registration of this type of company will be possible, unfortunately, only after the technical functionality is provided in the Commercial Register and Register of Non-profit Legal Entities (the “Register”), which is scheduled for mid-June 2024.

The company with variable capital has similarities with conceptual forms of association adopted in other European countries, such as Société par actions simplifiée in France, Jednoduchá spoločnosť na akcie in Slovakia, and Prosta Spółka Akcyjna in Poland. **This new type of company has a floating capital with a low threshold, a simplified procedure for participation, flexibility in the relationship between the main parties involved – founder and investor, a mechanism for employees acquiring shares, and a number of facilities in connection with the management of the company.**

и съществена трансформация, като динамичното развитие на секторите, свързани с информационни услуги, както и научната и развойна дейност, превърнаха страната в основен център за привличане на инвестиции. Благодарение на това към края на 2022 г. България се утвърждава като лидер в Югоизточна Европа по отношение на опериращи фондове за дялово и рисково инвестиране (18 на брой) и заема 3-то място по брой стартиращи компании на 1 милион жители, а общият ръст на приходите в сектора на информационните и телекомуникационните технологии през последните 7 години е на стойност от близо 5 милиарда лева.

Настоящият бизнес климат създава благоприятна среда за появата на технологични startup компании, базиращи дейността си на разработване на продукти и услуги с висока добавена стойност, притежаващи голям потенциал за бърз растеж и изискващи мащабируеми (scalable) бизнес план и финансиране. Startup компаниите оперират при съвършено различни бизнес правила в сравнение с традиционните компании. Това налага и създаването на правноорганизационна форма, която да отговаря на необходимостта от стимулиране на инвестициите и подобряване на климата за стартиращите компании.

В отговор на нуждите на този сектор през август 2023 г. в българското право се въведе нова правноорганизационна форма – дружество с променлив капитал, като регистрацията на такъв тип компании ще е възможна, за съжаление, едва след осигуряване на техническа обезпеченост на Търговския регистър и регистър ЮЛНЦ („Регистърът“), предвидена за средата на юни 2024 г.

Дружеството с променлив капитал притежава сходства с идейни форми на обединение, възприети в други европейски държави, като например Société par actions simplifiée във Франция, Jednoduchá spoločnosť na akcie в Словакия и Prosta Spółka Akcyjna в Полша. **Този нов тип дружество има плаващ капитал с нисък праг, улеснена процедура за участие, гъвкавост в отношенията между основните участници – основател и инвеститор, механизъм за придобиване на дяловете от служителите и редица улеснения във връзка с управлението на дружеството.**

Най-отличителната особеност на дружествената форма е променливият му капитал, който не подлежи на вписване в Регистъра. Неговият раз-

The most distinctive feature of this form of company is its variable capital, which is not subject to recording in the Register. Equity, respectively its change in relation to the previous financial year, is established by the General Meeting when the annual financial statements are approved. **This creates an opportunity for quick and timely decisions regarding the capitalisation, liquidity and finances of the company.**

A new minimum threshold of the value of equity shares of BGN 0.01 is foreseen, and units can be grouped into separate classes, like the shares in a joint stock company. The disposal of equity shares can be restricted for a certain period with the aim to achieve security and predictability for both the investor and the founders that the key players will not leave the company while it is still developing.

The next major deviation from the standard rules concerns the non-monetary contribution to the company's capital; when it is made, the experts are determined by the company's management body.

For the first time in Bulgarian law, option agreements and rights (*tag-along, drag-along, rights of first refusal*) are explicitly envisaged and regulated, which provides the partners with the necessary protection of their interests in the course of the development of the business and the attracting of new capital investments.

The statutory provisions provide an opportunity for the issuance of "rights" to company employees to acquire holdings in the capital – a mechanism that has long been used by employers to incentivise employees to improve their performance.

A new point in the management of this new company form is the equity shareholders book which, like in the joint-stock company, is the only reliable source of information about the capital holdings of the owners.

A serious modernisation is foreseen in the operational management: it can be entrusted independently to a managing director or to a collective body – a management board from the members of which executive members are elected. This makes it easier for foreign investors in the country, who often find it difficult to distinguish between the responsibilities of the managing directors of the company, especially when they represent the company

мер, респективно и изменение по отношение на предходна финансова година, се установява от Общото събрание при одобряване на годишния финансов отчет. **Така се създава възможност за бързи и навременни решения относно капитализацията, ликвидността и финансите на дружеството.**

Предвиден е нов минимален праг на стойността на дяловете от 1 стотинка, като същите могат да образуват отделни класове, подобно на акциите в акционерно дружество. Разпореждането с дялове може да бъде ограничено за определен срок, като по този начин се цели постигането на сигурност и предвидимост както за инвеститора, така и за основателите, че компанията няма да бъде напусната от ключови фигури в процеса на своето развитие.

Следващото голямо отклонение от стандартните правила е при непаричната вноски в капитала на дружеството, като при извършването ѝ, вещите лица се определят от управителния орган на дружеството.

За първи път в българското право изрично се предвиждат и уреждат опционните споразумения и права (*tag-along, drag-along, rights of first refusal*), което предоставя на партньорите търсената защита на техните интереси при развитието на бизнеса и привличането на нови капиталови инвестиции.

Уредбата предоставя възможност за издаване на „права“ за придобиване на участие в капитала от страна на служители на дружеството, механизъм, който от дълго време се използва от работодателите за стимулиране на служителите за повишаване на резултатите им.

Нов момент в управлението при тази нова дружествена форма се явява книгата на съдружниците, която, подобно на акционерното дружество, е единственият достоверен източник на информация относно капиталовото участие на собствениците.

Сериозна модернизация е предвидена в оперативното управление, което може да бъде поверено самостоятелно на управител или колективен орган - управителен съвет, от чийто състав се избират изпълнителни членове. Това улеснява чуждестранните инвеститори в страната, които често срещат затруднения при разграничаването на отговорността между управителите на дружеството, особено когато то се представлява от

severally.

The equity shareholders can use the flexibility of the new company form, as long as the company meets the following criteria: an average number of employees of less than 50 people and an annual turnover and/or asset value that does not exceed BGN 4 million. The legislative idea behind the requirements for this new legal form is for it to be used only in the initial phase of a company's development, and after the company gains stronger positions in the market and the business is permanently established, the company to be transformed into another type of capital company.

The introduction of the company with variable capital finally provides sufficient flexibility to the start-up companies, protection of the interests of the founders and financial investors in them, as well as responds to the needs of businesses and creates a favourable regulatory framework for the development of entrepreneurship in our country. This applies fully in relation to venture investments, thereby filling a long-standing legal vacuum that other capital companies could not fully respond to.

тях поотделно.

Съдружниците могат да използват гъвкавата форма на новата дружествена форма, докато същото отговаря на следните критерии: да има средносписъчен брой на персонала по-малък от 50 души и годишен оборот и/или стойност на активите, които не надвишават 4 милиона лева. Законодателната идея зад изискванията към тази нова правна форма е тя да бъде използвана единствено в началната фаза на развитието на една компания, а след укрепването ѝ на пазара и трайното установяване на бизнеса, да се преобразува в друг вид капиталово дружество.

Въвеждането на дружеството с променлив капитал най-после предоставя достатъчна гъвкавост на новостартиращите компании, защита на интересите на основателите и финансовите инвеститори в тях, както и отговаря на нуждите на бизнеса и създава благоприятна нормативна рамка за развитието на предприемачеството у нас. Това е изцяло валидно по отношение на рисковите инвестиции, с което се запълва един дългогодишен правен вакуум, на който другите капиталови дружества не можеха в пълнота да отговорят.

IMPORTANCE OF MEDIATION IN COMMERCIAL RELATIONS

Anelia Licheva

Legislative amendments whereby a serious reform of the civil procedure is introduced will enter into force on 01.07.2024. The aim of the reform is to reduce the workload of the courts, as well as to achieve more effective and faster resolution of legal disputes through mediation. In view of their broad scope covering many categories of civil and commercial cases, the amendments will have enormous practical application, which justifies the interest in them. The amendments affect both individuals and merchants, but the emphasis in this analysis is placed on issues that concern businesses.

According to the amendments, the participation in the first meeting in a mediation procedure be-

ЗНАЧЕНИЕ НА МЕДИАЦИЯТА В ТЪРГОВСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ

Анелия Личева

На 01.07.2024 г. предстои да влязат в сила законодателни промени, с които се предвижда сериозна реформа на гражданския процес. Същата цели да намали натовареността на съдилищата, както и да постигне по-ефективното и бързо разрешаване на правните спорове чрез медиация. С оглед широкия си обхват, включващ множество категории граждански и търговски дела, промените ще имат огромно практическо приложение, което обосновава интереса към тях. Промените засягат както физическите лица, така и търговците, но в настоящия анализ акцентът е поставен върху въпросите, касаещи бизнеса.

Съгласно промените, участието в първа среща

comes **mandatory** in certain claims regarding company matters – for payment of the value of an equity share in the company upon termination of a partner's participation in a limited liability company, for invoking the liability of a managing director in a limited liability company, as well as for certain categories of claims related to co-ownership and condominium.

However, **at the court's discretion**, the parties may be required to participate in a first meeting in a mediation procedure in connection with other categories of claims. Such claims are, for example, pecuniary claims, claims for the delivery of things, claims concerning the validity and performance of contracts, and claims for the conclusion of final contracts if the material interest involved is below BGN 25,000. In addition, the law provides that this procedure shall also be applied in cases concerning rights in rem in immovable property or infringed possession, regardless of the material interest, as well as in certain labour disputes, claims for the protection of intellectual property, claims for the protection of membership rights and for the annulment of resolutions of the general meeting of a company, etc.

The procedure shall not be applied in disputes in which one of the parties is the state or a government institution, or a consumer, unless a bank loan or property insurance agreement is concerned.

The purpose of the legislation is to make **an actual attempt** to settle disputes through mediation, but at the same time not to cause unnecessary delay in the process. Therefore, the law obliges the parties to participate **only in the first mediation meeting** but not to go through the entire procedure.

It is important to note that mediation does not in any way result in stay of contentious proceedings, except where the parties consent to this.

The costs of the procedure are initially covered from the court's budget and are subsequently allocated between the parties. If one of the parties refuses to participate, it bears all costs and fees for which the relevant instance is liable, even if said party wins the case in that instance. In the event that both parties refuse to participate, each of them bears its own costs in the relevant instance, and the costs of the non-conducted mediation meeting are shared equally.

The law does not give a definitive answer to the question of whether the consequences described above will result only from the party's failure to ap-

в процедура по медиация става **задължително** по някои иски относно дружествени въпроси – за изплащане на стойността на дружествен дял при прекратяване на участието на съдружник в ООД, за ангажиране отговорността на управител в ООД, както и по някои категории иски, свързани със съсобственост и етажна собственост.

По преценка на съда обаче страните могат да бъдат задължени да участват в първа среща в процедура по медиация и по други категории иски. Такива например са иски за парично вземане, за предаване на вещи, иски, касаещи действителността и изпълнението на договори, и иски за сключване на окончателни договори, ако са с материален интерес под 25 000 лв. Наред с това законът предвижда тази процедура да се прилага и при дела с предмет вещни права върху недвижими имоти или нарушено владение, независимо от материалния интерес, както и по някои трудови спорове, иски за защита на интелектуалната собственост, иски за защита на членствени права и за отмяна на решения на общото събрание на дружество и др.

Процедурата не се прилага по спорове, по които страна е държавата или държавно учреждение, или потребител, освен ако се касае за договор за банков кредит или имуществено застраховане.

Целта на уредбата е да се направи **реален опит** за уреждане на споровете чрез медиация, но същевременно това да не доведе до излишно забавяне на процеса. Поради това законът задължава страните да участват **само в първа среща по медиация**, а не да преминат цялостната процедура.

Важно е да се отбележи, че медиацията по никакъв начин не спира исковото производство, освен при съгласие на страните.

Разноските за процедурата първоначално се покриват от бюджета на съда, а впоследствие се разпределят между страните. Ако една от страните откаже да участва, тя понася всички разноски и такси за съответната инстанция, дори да спечели делото в тази инстанция. В случай че и двете страни откажат участие, всяка от тях понася разноските си в съответната инстанция, а разноските за непроведената среща по медиация се разпределят поравно.

Законът не отговаря категорично на въпроса дали до гореописаните последици ще води единствено неявяването на страната в първа среща

pear at the first mediation meeting, or from another behaviour of the party which actually constitutes a refusal to participate in such a meeting. This question is yet to be resolved by judicial practice.

The rationale behind the law is that the first meeting in the mediation procedure should be held in the first instance, when it would be most effective, but if such a meeting has not been held at all, including due to the refusal of one or all parties to participate in it, the court in the second instance may also oblige the parties to conduct such a meeting. Another refusal would have the same consequences with regard to the costs of the second instance.

If agreement is reached in the mediation procedure, there are two options for the development of the court process – the agreement can be approved by the court as a court settlement with all consequences of such approval, or the case can be terminated because agreement has been reached, but without the agreement being approved by the court. In both cases, as an incentive for the parties, the law provides that 75% of the state fee paid at the time of filing the claim will be refunded to the claimant.

It should be noted that the agreement reached is not binding on the court, but shall be assessed by the court in accordance with the conditions for approving a court settlement, i.e. as to whether it conforms to the law and the good morals.

Still, reaching such an agreement is the most economically advantageous way for the parties to conclude the case, because in the event that a court settlement which is not the result of mediation is reached, the claimant is refunded only 50% of the state fee, and in the event of an out-of-court settlement and termination of the case by cancelling or withdrawal of the claim the state fee is not refunded.

The agreement is concluded in ordinary written form. However, in the event that the agreement will not be approved by the court, it would be advisable for the parties to conclude it with certification of the signatures by a Notary Public, so that in case of non-performance they can resort to the procedure for issuing an immediate enforcement order in accordance with Article 417 et seq. of the Code of Civil Procedure.

The adopted amendments to the law are an expression of a consistent legislative policy aimed not only at reducing the workload of the courts, but also at establishing mediation as a means of

по медиация, или и друго нейно поведение, което на практика представлява отказ от участие в такава среща. Този въпрос предстои да бъде решен от съдебната практика.

Замисълът на закона е първата среща в процедурата по медиация да бъде проведена още в първа инстанция, когато би била най-ефективна, но ако такава среща изобщо не е била проведена, включително поради отказ на една или на всички страни да участват в нея, второинстанционният съд също може да задължи страните да я проведат. Повторният отказ би имал същите последици по отношение на разноските за втората инстанция.

При постигане на споразумение в процедурата по медиация има два варианта за развитие на съдебния процес – споразумението да бъде одобрено от съда като съдебна спогодба с всички нейни последици или делото да бъде прекратено поради постигнато споразумение, но без същото да бъде одобрявано от съда. И в двата случая като стимул за страните, законът предвижда връщане на ищеца на 75% от платената държавна такса при предявяване на иска.

Следва да се отбележи, че постигнатото споразумение не е задължително за съда, а се преценява от него при условията за одобряване на съдебна спогодба, т.е. дали съответства на закона и на добрите нрави.

Все пак постигането на такова споразумение е най-икономически изгодният за страните начин за приключване на делото, тъй като при постигане на съдебна спогодба, която обаче не е резултат от медиация, на ищеца се връщат само 50% от държавната такса, а при извънсъдебна спогодба и прекратяване на делото с отказ или оттегляне на иска, държавната такса не се връща.

Споразумението се сключва в обикновена писмена форма. Все пак в случай, че споразумението няма да бъде одобрявано от съда, би било полезно страните да го сключат с нотариална заверка на подписите, за да могат при неизпълнение, да се ползват от процедурата за издаване на заповед за незабавно изпълнение, съгл. чл. 417 и следващите от ГПК.

Приетите изменения в закона са израз на последователна законодателна политика, целяща освен да облекчи съда, да утвърди медиацията като способ за бързо доброволно разрешаване на спорове, към който страните да

quick voluntary resolution of disputes which the parties can use even without being required to do so. A successful mediation procedure could significantly contribute to the quick resolution of the dispute, save a considerable amount of administrative costs, and preserve the good relations between the parties.

се обръщат дори и без да са задължени. Успешното преминаване на процедура по медиация би могло съществено да допринесе за бързото разрешаване на спора, спестяване на деловодни разноски в значителен размер и съхраняване на добрите отношения между страните.

INVESTMENT OPPORTUNITIES IN BULGARIA

Vladimir Penkov

ИНВЕСТИЦИОННИ ВЪЗМОЖНОСТИ В БЪЛГАРИЯ

Владимир Пенков

..... *continued from page 3*

The completely liberalised telecommunications system, the unobstructed switching between mobile operators and the possibility to use the infrastructure, as well as the excellent Internet coverage throughout the country which is surprising for most investors, further facilitate business.

The flat tax in the amount of 10% introduced in 2005 continues to create comparative advantages for investment, and also dramatically reduced the "shadow" economy from about 60% to now below 25%, which rapidly increased the government revenues.

Now the state refunds tax credits relatively quickly, but still the unsuitable regulations prevail, according to which conscientious taxpayers are "responsible" for the offenders and are not receiving refunds of their tax credits through no fault of their own.

Therefore, investors should carefully evaluate and select their partners and suppliers.

The introduction of a transparent central public procurement register, the electronic conduct of procedures and the full transparency of correspondence with participants, of contracts and their implementation, are a strong tool against bad practices.

However, the "lowest price" criterion which is used instead of "the most economically advantageous terms" often results in serious bidders not participating, while at the same time provides conditions for inequality by allowing the successful candidate to increase the price by up to 20% in direct negoti-

..... *продължава от стр. 3*

Изцяло либерализираната телекомуникационна система, свободната смяна на мобилни оператори и възможност за ползване на инфраструктурата, изненадващото за повечето инвеститори отлично покритие с интернет в цялата страна допълнително улесняват бизнеса.

Въведеният плосък данък (flat tax) през 2005 г. в размер на 10% и сега създава сравнителни предимства за инвестиране, а и намали драстично „сивата“ икономика от около 60% на под 25% в момента, с което бързо се увеличиха приходите на държавата.

Сега държавата сравнително бързо възстановява данъчния кредит, но все още съществува неудачната уредба добросъвестният данъкоплатец „да отговаря“ за нарушителите, като не му се възстановява данъчният кредит, без да има вина.

Затова инвеститорите трябва внимателно да преценяват и избират своите партньори и доставчици.

Въвеждането на транспарентен централен регистър на обществените поръчки, електронното провеждане на процедурите и пълната транспарентност на кореспонденцията с участниците, на договорите и изпълнението им, са силно средство срещу недобрите практики.

Критерият обаче за „най-ниска цена“ вместо „най-изгодни икономически условия“, често отказва сериозни участници, а същевременно допуска неравнопоставеност, като разрешава в преки преговори спечелилият кандидат да увеличи це-

ations.

The method of direct negotiations and assessment of *“the most economically advantageous terms”* is much fairer and more profitable for the state; it will not result in authoritative participants refraining from participation, and will improve the final result of the public procurement.

The liberalised currency regime and the clear conditions for concluding employment contracts additionally bring the required stability.

It is absolutely clear that the excellent conditions created for investment and business can be evaluated and bring about positive results only if and to the extent that there are guarantees for the rule of law.

After the 1991 Constitution was passed, the constitutional principle of separation of powers which is fundamental to any democratic system was adopted. Unfortunately, however, sufficient guarantees for the independence of all branches of government were not created then.

It was only in 2015 that the conditions for actual independence were put in place.

Like in other European countries, the Prosecutor's Office is an integral part of the judiciary.

The Supreme Judicial Council (SJC) with a single plenum, as well as independent judicial and prosecutorial colleges, were established, and the functions of the Inspectorate which performs checks of the integrity of judges and prosecutors, as well as for possible existence of conflicts of interest, were enhanced.

Indeed, to a very large extent, the goal – fast, professional, fair and predictable court decisions and sentences free of external interference – was achieved.

Most importantly, this process is now irreversible.

This creates certainty, security and confidence for investors.

New amendments to the constitution are forthcoming, according to which, on the one hand, the independence of the court will be strengthened, and, on the other hand, effective methods of accountability and control of the Prosecutor General and the Prosecutor's Office will be provided, thus creating the sought-after balance between the

ната с до 20%.

Методът на преките преговори и преценка на „най-изгодните икономически условия“ е много по-справедлив и изгоден за държавата, няма да отказва авторитетни участници и ще подобри крайния резултат от обществената поръчка.

Либерализираният валутен режим и ясни условия за сключване на трудови договори допълнително внасят необходимата стабилност.

Съвсем ясно е, че създадените отлични условия за инвестиции и бизнес могат да бъдат оценени и да породят своя положителен резултат само и доколкото са налице гаранции за върховенството на закона.

След приемането на Конституцията от 1991 г. се възприе основополагащият за всяка демократична система конституционен принцип на разделението на властите. За съжаление обаче, тогава не бяха създадени достатъчно гаранции за независимост на всички власти.

Едва 2015 г. се създадоха условия за действителна независимост.

Подобно на други европейски държави, прокуратурата е съставна част от съдебната власт.

Беше създаден Висш съдебен съвет (ВСС) с единен пленум, както и независими съдебни и прокурорски колегии, засилени функции на Инспектората, който проверява почтеността на съдии и прокурори, както и евентуалното наличие на конфликт на интереси.

Наистина в много голяма степен се постигна целта – бързи, професионални, справедливи и предсказуеми съдебни решения и присъди, без външна намеса.

Беше постигнато най-важното – необратимост на този процес.

Това създава сигурност и доверие на инвеститорите.

Предстоят нови изменения в конституцията, съгласно които ще се засили от една страна независимостта на съда, а от друга ще се предвидят ефективни способности за отчетност и контрол на главния прокурор и прокуратурата, с което ще се създаде търсеният баланс между съда и прокуратурата, съвместно съставляващи съдебната власт. Това е в пълен унисон с препоръките на Венецианската комисия.

Другите дискутирани промени в конституция-

court and the Prosecutor's Office which jointly constitute the judiciary. This is in full harmony with the recommendations of the Venice Commission.

However, the other changes in the constitution that are being discussed must be very well thought through, given their great impact on society, and they should not be implemented without a serious rationale and reason.

The successful implementation of the GDPR, AML, Whistleblowing, Cybersecurity, ESG & Greenwashing compliance regimes is particularly challenging now, because it does not work well for the country to literally transpose them, or even to foresee a heavier regulation than is required by the directives (to "gold-plate").

The implementation of the directives must be adapted to the specific opportunities and needs, so as not to affect the competitiveness of entire sectors of the economy.

The highest standards for the protection of personal data are applied in Bulgaria, and every individual has full control over their personal data.

The law, the specialised commission and the mandatory case law also guarantee this.

Still, there are local specifics regarding some details such as storage periods, limitation periods and specific data processing rules.

With regard to the freedom of expression in the context of literature and journalism, Bulgaria has benefited from the permitted derogations from the GDPR.

In the field of AML, there are specifics with regard to the scope of the obligations to declare the beneficial owner, the rules regarding the origin of the funds, etc.

Therefore, it is always advisable to involve local professionals as well.

Given the historical burden, the regulation of Whistleblowing also has its specifics.

The further successful implementation of the public-private partnerships can be a powerful driver of development, with the initiative of the private sector being harnessed to the maximum extent.

This possibility is still underestimated in Bulgaria, but the fact that discussions on this issue have

та трябва обаче да са много добре осмислени, предвид тяхното голямо въздействие върху обществото и без дълбока обосновка и причина не би трябвало да се осъществят.

Успешната имплементация на compliance режимите GDPR, Мерки срещу изпирането на пари, Whistleblowing, Cybersecurity, ESG & Greenwashing е особено предизвикателство сега, т.к. не е добре работещо за страната буквалното им пренасяне, или предвиждането дори на по-тежка уредба от изискуемото в директивите „gold plated“.

Прилагането на директивите трябва да бъде адаптирано към конкретните възможности и не-обходимости, за да не се засегне конкурентоспособността на цели сектори в икономиката.

В България се прилагат най-високите стандарти при защитата на личните данни, като всяко физическо лице има пълен контрол върху своите лични данни.

Законът, специализираната комисия и задължителната съдебна практика също са гарант за това.

Все пак по отношение на някои детайли като сроковете за съхранение, давностни срокове и конкретните правила за обработка на данните има местни специфики.

По отношение на свободата на изразяване в контекста на литературата и журналистиката, България се е възползвала от позволените дерогации на GDPR.

При AML специфика има по отношение на обхвата на задълженията за обявяване на действителния собственик, правилата за произход на средствата и др.

Затова винаги е препоръчително да се привлечат и местни специалисти.

Предвид на историческата натовареност, уредбата на Whistleblowing също има своите специфики.

Допълнителното успешно осъществяване на публично-частното партньорство може да бъде мощен фактор за развитието, като в максимална степен бъде включена инициативността и на частния сектор.

Все още в България се подценява тази възможност, но началото на обсъжданията по този въпрос е обнадеждаващо и в скоро време може да се очакват желаните резултати.

3. Индуриални паркове и безмитни зони

started is encouraging, and the desired results can be expected soon.

3. Industrial parks and duty-free zones

In parallel with the development of the necessary legal framework in Bulgaria, industrial parks and duty-free zones have been very successful in the country. Through them, the business environment is significantly improved: they provide the opportunity to concentrate seamlessly financial, production and human resources in the modern infrastructure developed, as well as the opportunity to use all the facilities related to planning, permits, technical and organisational conditions.

According to the law, parks must have an area of at least 300 ha, and when investing in them administrative procedures are significantly shorter. Also, the state helps with elements of the necessary technical infrastructure, reimburses part of the cost of social security contributions for some of the staff and facilitates the purchase or lease of land (without auction or competition) at tax assessment prices that are much lower than the market ones.

To date, 18 industrial parks have been built and are operating.

In addition, 6 duty-free zones have been built in Bulgaria and they are located not only near border crossing points (Dragoman, Svilengrad) but also in large cities such as Plovdiv, Burgas and Ruse.

In the territory of the duty-free zones, no taxes and duties are charged when carrying out business activities (production, trade, services, warehousing, loading and transport processing of uncustomed goods, banking and insurance activities, etc.), while at the same time investors are supported with everything they need, including finding manpower.

4. Priority sectors for investment

4.1. Computer technology

Given the large concentration of IT specialists in Bulgaria (30% of all IT specialists in Europe), the opportunities for the country to become a centre for the development of Industry 4.0 when the Artificial Intelligence Act is transposed are enormous.

The development of information and telecommunication technologies, the full digitalisation and the correct use of artificial intelligence provide a huge

Успоредно със създаването на необходимата правна рамка в България, в страната много успешни се оказаха индустриалните паркове и безмитните зони. Чрез тях съществено се подобрява бизнес средата, т.к. осигуряват безпроблемната концентрация на финансови, производствени и човешки ресурси върху изградената съвременна инфраструктура и възможността да се ползват всички улеснения, свързани с устройствени, разрешителни, технически и организационни условия.

По закон парковете трябва да притежават най-малко 300 дка, като при инвестиране в тях се съкращават значително административните процедури. Също така държавата подпомага с елементи на необходимата техническа инфраструктура, връща част от разходите за осигурителни вноски за част от персонала и улеснява покупката или наемането на земя (без търг или конкурс) и то при цени на данъчната оценка, която е много по-ниска от пазарната.

Досега са изградени и работят 18 индустриални паркове.

Допълнително в България са изградени и 6 безмитни зони, като същите са локализирани освен в близост до гранични пунктове (Драгоман, Свиленград) и в големи градове като Пловдив, Бургас и Русе.

На територията на свободните зони при осъществяване на стопанската дейност (производствена, търговска, услуги, складиране, товарене и транспортна обработка на необмитени стоки, банкова и застрахователна дейност и др.) не се начисляват данъци и мита, като същевременно се подпомагат инвеститорите с всичко необходимо, включително намирането на работна ръка.

4. Приоритетни сектори за инвестиции

4.1. Компютърни технологии

Предвид на голямата концентрация на IT специалисти в България (30% от всички в Европа) възможностите страната да се превърне при транспонирането на закона за изкуствения интелект в център за развитие на индустрия 4.0 са огромни.

Развитието на информационните и телекомуникационни технологии, пълната цифровизация и правилното използване на изкуствения интелект, са огромен потенциал за развитие не само на сектори като машиностроенето, електрониката и електротехниката, но и на леката промишле-

potential for the development not only of sectors such as mechanical engineering, electronics and electrical engineering, but also of light industry and agriculture, which are also well-represented in Bulgaria.

About 35,000 specialists now work in this sector in over 3,000 companies which are mainly concentrated in Sofia, Plovdiv, Varna, Burgas and Ruse.

4.2. Energy

Given that over the next 10 years more than 5,000 MW of coal-fired power generation in Bulgaria must be replaced with RES, green hydrogen and other alternative low-carbon sources of electricity, around 30 billion euros of new investments will be needed.

This is not only a challenge, but also a huge chance for foreign investors to get involved with their experience and capabilities in this field.

4.3. Agriculture and food processing industry

The sectors of agriculture and food processing that were previously traditional for Bulgaria are now gaining importance again in view of the growing interest in sustainable and ecological agriculture and food production.

4.4. Mechanical engineering and transport equipment

Other priority areas for investment are transport equipment and mechanical engineering, and the production of spare parts for cars, the production of electric cars, electric engines and electric bicycles turned out to be particularly suitable in view of the experience and availability of personnel.

4.5. Transport, logistics, healthcare and pharmaceuticals

Transport and logistics should not be overlooked either, as well as healthcare and pharmaceuticals, which have also shown steady growth in recent years.

Bulgaria's excellent conditions for balneology and the existence of numerous mineral springs significantly support this trend.

As a result of these legislative reforms, including the successful tax reform and the successful privatisation (now over 70% of the economic activity is

ност и селското стопанство, които също са добре застъпени в България.

В този сектор сега работят около 35 000 специалисти в над 3 000 фирми, които са концентрирани основно в София, Пловдив, Варна, Бургас и Русе.

4.2. Енергетика

Предвид това, че през следващите 10 години в България трябва да се заменят над 5 000 MW въглищни мощности с ВЕИ, зелен водород и други алтернативни нисковъглеродни източници на електроенергия, ще са необходими около 30 млрд. евро нови инвестиции.

Това е не само предизвикателство, но и огромен шанс за чуждестранните инвеститори да се включат със своя опит и възможности в тази сфера.

4.3. Земеделие и хранително-вкусова промишленост

Традиционните преди за България отрасли като земеделие и хранително-вкусова промишленост, сега отново придобиват значимост с оглед растящия интерес към устойчиво и екологично земеделие и производство на храни.

4.4. Машиностроене и транспортно оборудване

Други приоритетни за инвестиране области са транспортното оборудване и машиностроене, като особено подходящи с оглед опита и наличието на кадри, се оказаха производството на резервни части за автомобили, производството на електромобили, електрически мотори и велосипеди.

4.5. Транспорт, логистика, здравеопазване и фармация

Не бива да се пренебрегват също така и транспорта и логистиката, както здравеопазването и фармацията, които и сега показват устойчив растеж през последните години.

Отличните в България условия за балнеология и наличието на многобройни минерални извори съществено подкрепят тази тенденция.

В резултат на тези реформи в законодателството, включително сполучливата данъчна реформа, успешната приватизация (сега над 70% от стопанската дейност е в частни ръце), сравнено с 2007 г. БВП през 2022 г. нарасна с 300%, като нарасна в този период от 56 млрд. на 168 млрд. лв.,

in private hands), GDP in 2022 increased by 300% compared to 2007, growing over this period from BGN 56 billion to BGN 168 billion, and in 2023 it is expected to reach BGN 200 billion.

This dynamics in itself is evidence that Bulgaria is a reliable investment destination.

5. State support

In accordance with the Investment Promotion Act, the Minister for Economy issues Class A and Class B certificates, as well as certificates of a "priority investment project", depending on the size of the investment.

The volume of state assistance depends on the type of certificate.

In any event, however, the state provides administrative services within shorter time periods, individual administrative services, easier acquisition of property, financial support for infrastructure and training, as well as partial reimbursement of the social security contributions paid by the employer in respect of workers and employees.

Along with the already mentioned facilities which the state provides in the industrial parks themselves, it allocates a lot of funds to create in advance the best conditions for possible future investors.

The electronic register of industrial parks helps investors to become better oriented in this area.

6. Concluding remarks

Bulgaria is often described by some observers as a country on the periphery of Europe, which can inevitably inspire less interest among investors.

Increasing numbers of entrepreneurs from Europe and the world realise that, because Turkey, Ukraine and Moldova are of increasing economic interest for the European Union, and Serbia and North Macedonia also act as a centre of attraction, Bulgaria, especially considering its membership in the European Union, is at the very centre of events, neighbouring on other Member States of the European Union – Romania and Greece.

The proactive role of the state in financing the construction of industrial parks and duty-free zones, including with funds from the Recovery and Resilience Plan and additional support from European structural and investment funds, is highlighted as

а 2023 г. се очаква да стане 200 млрд. лв.

Тази динамика сама по себе си говори колко е надеждна България като инвестиционна дестинация.

5. Държавна подкрепа

Със Закона за насърчаване на инвестициите, министърът на икономиката издава сертификати „Клас А“ и „Клас Б“, както и за „приоритетен инвестиционен проект“, с оглед размера на инвестицията.

От това зависи и обемът на държавното съдействие.

Във всеки случай обаче държавата осигурява административно обслужване в съкратени срокове, индивидуално административно обслужване, по-лесно придобиване на собственост, финансово подпомагане за инфраструктура и обучение, както и частично възстановяване на заплатените от работодателя осигурителни вноски за работници и служители.

Наред с вече посочените улеснения, които държавата, както вече е посочено по-горе, предоставя в самите индустриални паркове, тя отделя доста средства за предварително създаване на най-добрите предпоставки за евентуални бъдещи инвеститори.

Електронният регистър на индустриалните паркове помага за по-добра ориентация в тази насока.

6. Заключителни бележки

Често България се описва от някои наблюдатели като страна в периферията на Европа, което неизбежно може да внуши по-малка заинтересованост на инвеститорите.

Все повече предприемачи от Европа и света осъзнават, че след като Турция, Украйна и Молдова представляват все по-голям икономически интерес за Европейския съюз, а Сърбия и Северна Македония също са притегателен център, България, особено като се има предвид членството ѝ в Европейския съюз, е в самия център на събитията със съседни други членове на Европейския съюз - Румъния и Гърция.

Като позитивно се изтъква проактивната роля на държавата да финансира изграждането на индустриални паркове и безмитни зони, включително със средства от Плана за възстановяване и устойчивост и допълнителна подкрепа от ев-

positive.

Investors are increasingly taking this into account when looking for the most suitable location.

Therefore, the favourable legal conditions, the consolidation of the rule of law and the proactive support from the state through various facilities convince more and more entrepreneurs and investors that Bulgaria, although often underestimated, is an excellent place to invest.

ропейски структурни и инвестиционни фондове.

Това все повече се отчита от инвеститорите, търсещи най-подходящата за себе си локация.

Затова благоприятните законови условия, утвърждаването на върховенството на закона и проактивната подкрепа от страна на държавата чрез различни улеснения, убеждават все повече предприемачи и инвеститори, че България, макар често подценявана, е едно отлично място за инвестиране.

WHY SHOULD YOU READ THE GENERAL TERMS AND CONDITIONS?

Boris Strijlev

The protection of consumer rights, especially in distance supplies, has been among the leading objectives of the EU institutions in recent years. The European legislator clearly takes into account the risks of relations taking place entirely online, where the negotiating parties do not come into direct contact with each other and a large part of the separate steps of concluding the contract are performed automatically.

Despite the above, the interests of merchants that need some flexibility in their activity should not be forgotten and neglected – especially when it comes to the provision of the so-called “digital services and digital content”. In this term, EU law (also adopted in Bulgaria) includes all mobile applications, digital platforms, social networks and other similar intangible (digital) services.

Unfortunately, in the legislation in force in our country separate provisions which do not fully take into account the modern dynamics of these relationships continue to be applied. Significant practical issues are raised by the rule according to which: *“where the consumer disagrees with the amendments to the general terms and conditions, he/she may withdraw from the contract without giving any reason and without owing any compensation or penalty, or may continue to perform the contract under the general terms and conditions in force before the amend-*

ЗАЩО ТРЯБВА ДА СЕ ЧЕТАТ ОБЩИТЕ УСЛОВИЯ?

Борис Стрижлев

Защитата на потребителските права, особено при дистанционни доставки, е сред водещите цели на институциите на ЕС през последните години. Европейският законодател очевидно отчита рисковете при отношения, протичащи изцяло онлайн, при които преговарящите страни не влизат в пряк контакт помежду си и голяма част от отделните стъпки по сключването на договора се изпълняват автоматизирано.

Въпреки горното, не бива да бъдат забравяни и пренебрегвани интересите на търговците, които се нуждаят от определена гъвкавост в своята дейност - особено когато се касае за предоставянето на т.нар. „цифрови услуги и цифрово съдържание“. Под този термин правото на ЕС (възприето и у нас) включва всички мобилни приложения, дигитални платформи, социални мрежи и други подобни нематериални (дигитални) услуги.

За съжаление, в действащата у нас нормативна уредба продължават да се прилагат отделни разпоредби, които не отчитат в цялост съвременната динамика на тези отношения. Съществени практически въпроси повдига правилото, съгласно което: *„когато не е съгласен с изменението в общите условия, потребителят може да се откаже от договора, без да посочва причина и без да дължи обезщетение или неустойка, или да продължи да го изпълнява при действащите*

ment” (Article 147b,(2) of the Consumer Protection Act).

The strict interpretation of the above provision leads to the only possible conclusion: that in the event of any amendment to the general terms and conditions, the consumer (always a natural person according to Bulgarian law) should be provided with three alternative options – to accept the amended general terms and conditions, to terminate the concluded individual contract with the merchant, or to **demand that the “old” general terms and conditions remain in effect in relation to him/her.**

The merchant, on the other hand, has no right to terminate the contract with the consumer if the latter does not accept the amendment to the general terms and conditions. This leads to the conclusion that **the merchant is always obliged to give the consumer all options listed above, otherwise it risks incurring a penalty.**

The purpose behind the cited provision is clear – to safeguard to the maximum extent the rights of consumers who are non-professionals and should enjoy special protection in their relations with merchants. This legal text is general in nature and applies regardless of the type of goods or services that are provided.

However, when digital services are provided, the merchant and the consumer usually do not enter into direct communication with each other. The processes of concluding the individual contract

and accepting the general terms and conditions to it (respectively – any amendments to the general terms and conditions) are largely automated.

In practice, most digital platforms and mobile applications do not allow their further technical use at all without the user accepting the updated general terms and conditions. The approach of merchants is most frequently the following: the very first time a user logs in after the general terms and conditions are amended, a “window” appears that prompts the user to explicitly accept (by “ticking” or pressing the “accept” button) the amended version of the general terms and conditions. Otherwise, the user’s ability to use the relevant service is blocked.

This practice is applied in quite a few countries, including in the EU. In Bulgaria, however, such an approach would be in breach of an imperative provision of the law and, respectively, could lead to a pecuniary sanction for the merchant.

преди изменението общи условия” (чл. 147б, ал. 2 от Закона за защита на потребителите).

Стриктното тълкуване на горната разпоредба води до единствения възможен извод, че при всяко изменение на общите условия, на потребителя (винаги физическо лице по българското право) следва да бъдат предоставени три алтернативни опции – да приеме изменените общи условия, да прекрати сключения индивидуален договор с търговеца или **да изиска по отношение на него да се запази действието на „старите” общи условия.**

Търговецът, от друга страна, няма право да прекрати договора с потребителя, ако последният не приеме изменението на общите условия. Горното води до извод, **че търговецът е длъжен винаги да предостави всички изброени опции на потребителя, иначе рискува да бъде санкциониран.**

Целта зад цитираната разпоредба е ясна – да гарантира в максимална степен правата на потребителите, които са непрофесионалисти и следва да се ползват с особена протекция в отношенията си с търговци. Този законов текст има общ характер и се прилага независимо от типа стоки или услуги, които се предоставят.

При предоставянето на дигитални услуги обаче търговецът и потребителят обичайно не влизат в пряка комуникация помежду си. Процесите по сключването на индивидуалния договор и приемането на общите условия към него (съответно – на всякакви изменения в общите условия) са в голямата си част автоматизирани.

На практика, повечето дигитални платформи и мобилни приложения изобщо не позволяват по-нататъшното им техническо използване, без потребителят да приеме актуализираните общи условия. Подходът на търговците най-често е следният: още при първото логване на потребител след изменението на общите условия, се появява „прозорец”, който подканва потребителя да приеме изрично (с „тикване” или натискане на бутон „приемам”) изменения вариант на общите условия. В противен случай се блокира възможността му да използва съответната услуга.

Тази практика се прилага в немалък брой държави, включително в ЕС. В България обаче подобен подход би нарушил императивна разпоредба на закона и респективно – би могъл да доведе до имуществена санкция за търговеца.

An additional argument for the impracticality of the law in this part of it is that, in the hypothesis of provision of digital content or a digital service, the amendment of the general terms and conditions is often necessary and dictated by a change in the technical parameters of the digital content or digital service itself. The general terms and conditions usually contain (besides the purely legal texts) also instructions of a technical nature for the user – for example, the sequence of “steps” by which the user could update their password, edit the personal data they provided or perform other actions.

In such a hypothesis, it would not be possible for the general terms and conditions to remain applicable in their previous version, as they would not take into account the current technical parameters of the digital content/digital service and would, in practice, mislead the user.

It would be reasonable to make provisions at the level of the law according to which, in the hypothesis of provision of digital services, the user has the right to avail of all three alternative options provided for in Article 147b(2) of the Consumer Protection Act, **unless it is expressly provided in the initial version of the general terms and conditions (duly signed/accepted by the user by affixing a signature or clicking on a button/ticking a box whereby the user declares that he/she agrees and accepts the text of the general terms and conditions) that the merchant has the right to refuse further provision of the service (respectively – to terminate the contract) if the user refuses to accept the amended version of the general terms and conditions.**

In this way, the statutory provisions will be modernised, taking into account the development of technologies and economic relations, while at the same time the necessary balance in the relations between merchants and consumers will be maintained.

Допълнителен аргумент за непрактичността на закона в тази му част е, че в хипотезата на предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга, изменението на общите условия често е необходимо и продиктувано от настъпила промяна в самите техническите параметри на цифровото съдържание или цифровата услуга. В общите условия обикновено се съдържат (освен изцяло правните текстове) също и указания за потребителя от технически характер - например, чрез каква последователност от „стъпки“ потребителят би могъл да актуализира паролата си, да редактира предоставените от него лични данни или да извърши други действия.

При такава хипотеза не би било възможно общите условия да останат приложими в предходната си версия, тъй като същите няма да държат сметка за актуалните технически параметри на цифровото съдържание/цифровата услуга и на практика ще въвеждат потребителя в заблуждение.

Разумно би било да се предвиди на законово ниво, че в хипотезата на предоставяне на цифрови услуги потребителят има право да се ползва и от трите алтернативно предвидени опции в чл. 147б, ал. 2 от ЗЗП **освен ако в първоначалната версия на общите условия (надлежно подписана/приета от потребителя чрез негов подпис или кликане на бутон/отметка, с който декларира, че е съгласен и приема текста на общите условия) не е изрично предвидено, че търговецът има правото да откаже по-нататъшното предоставяне на услугата (съответно – да прекрати договора), ако потребителят откаже да приеме изменения вариант на общите условия.**

По този начин уредбата ще бъде осъвременена, отчитайки развитието на технологиите и на икономическите отношения, като същевременно ще бъде запазен необходимият баланс в отношението търговци – потребители.

CHALLENGES IN THE PROVISION OF CRYPTO SERVICES

Asen Apostolov

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРИ ПРЕДОСТАВЯНЕ НА КРИПТО УСЛУГИ

Асен Апостолов

The crypto services sector has been growing in popularity over the past few years. Another significant boost for the entire industry was the approval by the US Securities and Exchange Commission (SEC) of 11 Bitcoin **exchange-traded funds** (ETFs), i.e. ETFs following and replicating the price of the cryptocurrency with the largest market capitalisation.

With the approval of the ETFs in question operated by some of the largest asset managers in the world (Black Rock, Fidelity, etc.), crypto assets effectively “entered” the brokerage account of every single American citizen, allowing them to **buy shares in the ETF instead of Bitcoin on the blockchain**.

This development has another very important aspect – it allows institutional investors to enter the field by buying an already regulated financial instrument (shares in an exchange-traded fund), and not an unregulated decentralised asset (Bitcoin).

The SEC’s decision to approve ETFs is the result of a judgment of the United States Court of Appeals for the District of Columbia Circuit, which overturned yet another refusal by the Securities and Exchange Commission to approve a so-called spot bitcoin ETF, i.e. an exchange-traded fund that buys the underlying asset – bitcoin – directly on the blockchain (and does not create futures on it).

SEC’s continued scepticism and caution regarding crypto-assets is largely understandable – it is related to the **absence of definitive regulation of crypto-assets, and hence to the risks that this situation creates** not only for investors, but also for the entire financial market. In this context, the undoubtedly most significant development at the EU level is currently related to the adoption and **entry into force of the long-awaited Regulation on markets in crypto-assets** (MiCA – Markets in Crypto-assets Act). The staged implementation of MiCA in all EU Member States will start in 2024, and this will also lead to a significant change in the regulatory environment. The fact that MiCA is an EU Regulation (and not a directive) that is directly applicable in each Member State means in practice that there should be no (or at least not significant) differences

Секторът на крипто услугите набира все по-голяма популярност в последните няколко години. Пореден съществен тласък за цялата индустрия бе одобряването от страна на американската Комисия по ценни книжа (SEC – Security and Exchange Commission) на 11 на брой **борсови търгувани фондове** (ETFs – exchange traded funds) базирани на биткойн, т.е. следващи и репликиращи цената на криптовалутата с най-голяма пазарна капитализация.

С одобрението на въпросните ETF-и, оперирани от някои от най-големите мениджъри на активи в света (Black Rock, Fidelity и т.н.), на практика криптоактивите „влизат“ в брокерския акаунт на всеки един американски гражданин, позволявайки му да **закупува акции от ETF-а, вместо самия биткойн, намиращ се върху блокчейна**.

Посоченото развитие има и друг много съществен аспект, а именно – позволява на институционални инвеститори да навлязат в сферата, закупувайки вече регулиран финансов инструмент (дялове от борсово търгуван фонд), а не неподлежащ на изрични регулации децентрализиран актив (самия биткойн).

Решението на SEC за одобрение на ETF-ите е резултат от решение на щатския Court of Appeals for the District of Columbia Circuit, с което бе преодолян поредният отказ на Комисията по ценни книжа за създаването на т.нар. spot bitcoin ETF, т.е. борсово търгуван фонд, който закупува директно върху блокчейна самия базов актив – биткойн (а не създава futures върху същия).

Продължаващият скептицизъм и предпазливост на SEC по отношение на криптоактивите е до голяма степен обясним – същият е свързан с **липсата на категорична тяхна регулация, а оттам и с рисковете, които това положение създава** не само за инвеститорите, но и за целия финансов пазар. Именно в този контекст безспорно най-същественото развитие на ниво ЕС в момента е свързано с приемането и **влизането в сила на дългоочаквания Регламент за пазарите на криптоактиви** (MiCA – Markets in Crypto Assets Act). MiCA започва да се прилага във всички държави членки на ЕС поэтапно през 2024 г., което ще доведе и до съществена промяна на регулаторната среда. Фактът, че става въпрос за регламент на ЕС (а не директива), който се прилага директно във всяка една държава членка, на практика означава, че не следва да има (или поне не съществени) разлики в прилагането на уред-

in the implementation of the regulation across the Union.

With the aim to provide a statutory structure to the entire subject matter, MiCA provides definitions of some of the main concepts in the field. For example, the Regulation defines the term “crypto-asset” as “a digital representation of a value or of a right that is able to be transferred and stored electronically using distributed ledger technology or similar technology”. In this context, three different types of crypto-assets are also defined, among which: **i) “e-money token”** that purports to maintain a stable value by referencing the value of one official currency – US dollar, euro, etc., **ii) “asset-referenced token”** that purports to maintain a stable value by referencing another value or right – raw materials, gold, one or more official currencies, and **iii) “utility token”** that is only intended to provide access to a good or a service supplied by its issuer. From a legal perspective it is important to emphasise that the specified types of tokens do not constitute financial instruments (shares, bonds, units of funds, etc.), i.e. a clear distinction is made that only crypto-assets are included in the scope of the Regulation. **Thus, in practice, with the adoption of MiCA crypto tokens become a separate investment class, different from shares, bonds, physical/tangible assets, etc.**

From the perspective of crypto service providers (stock exchanges, wallets for crypto assets), **the new regulation leads to significant changes in the regulatory environment.** Similar to the manner in which the main institutions in the financial sector (banks, payment institutions, electronic money institutions) are regulated, MiCA chooses a centralised approach by laying down **specific requirements for the activity of crypto service providers** – capital requirements, management, internal rules and methodologies, system for preventing money laundering, holding and management of client assets, etc.

The introduced authorisation regime significantly increases the regulatory burden on this type of companies, and the expectation is that this will allow the market to “filter out” serious projects as

бата в сферата на ниво целия Съюз.

Целейки да структурира от нормативна гледна точка цялата материя, MiCA предоставя дефиниции на някои от базисните понятия в сферата. Така например регламентът дава определение на понятието „криптоактив“, представляващ „цифрово представяне на стойност или право, което може да бъде прехвърляно и съхранявано електронно посредством технология на децентрализирания регистър или друга подобна технология“. В този контекст се дефинират и три типа различни криптоактиви, сред които: **(i) „токен за електронни пари“ (e-money token)**, който има за цел да поддържа стабилна стойност чрез обвързването ѝ със стойността на дадена официална валута – долар, евро и т.н., **(ii) „токен, обезпечен с активи“ (asset-referenced token)**, при който е налице стремеж за поддържане на стабилна стойност чрез обвързването ѝ с друга стойност или право – суровини, злато, една или повече официални валути, и **(iii) „потребителски токен“ (utility token)**, който е предназначен единствено за даване на достъп до стока или услуга, предоставяна от издателя на токена. От правна страна е важно да бъде подчертано, че посочените видове токени не представляват финансови инструменти (акции, облигации, дялове от фондове и т.н.), т.е. направено е ясно разграничение, че в предметния обхват на регулацията влизат единствено криптоактиви. **Така, на практика, с приемането на MiCA крипто токени се превръщат в отделен инвестиционен клас, различен от акции, облигации, физически/материални активи и др.**

От гледна точка на доставчиците на крипто услуги (борси, портфейли за съхранение на крипто активи) **новата регулация води до съществени изменения на нормативната среда.** По подобие на маниера на регулиране на основните институции във финансовата сфера (банки, платежни институции, дружества за електронни пари), MiCA избира централизиран подход, при който създава специфични изисквания за дейността на доставчиците на крипто услуги – капиталови изисквания, мениджмънт, вътрешни правила и методологии, система за превенция изпирането на пари, държане и управление на клиентски активи и др.

Въведеният лицензионен режим утежнява значително регулаторната тежест върху този тип компании, като очакването е по този начин па-

opposed to those created solely for speculative or unlawful purposes (which still exist).

Another interesting aspect related to the **authorisation of crypto service providers** remains to be observed – whether the new regulatory framework will lead to a change in the attitude of the banking sector towards potential cooperation with the crypto ecosystem. Due to the conservative internal anti-money laundering systems of banks, currently a negative attitude is frequently observed towards opening bank accounts of this type of service providers, related to the actually greater risk involved in crypto services. It is likely that we will see a change in this trend over time, **insofar as crypto service providers will become a new category of regulated financial sector entities subject to appropriate supervision.**

The new regulation inevitably also aims to achieve greater protection for private investors, since in the short history of the digital assets sector there have already been a number of cases of fraud, lost/stolen tokens, market manipulations, as well as of “collapsing” providers of such services due to weak internal control (governance) systems. One of the notable such cases was in 2022 when one of the world’s largest crypto exchanges, FTX, went bankrupt in a matter of days after the confidence in it collapsed as a result of revealing financial malpractice involving client assets on the part of its management and owners. In the same context, MiCA aims to address the risks regarding another process typical of the field, which for many years was associated with one of the biggest abuses, namely the issuance of tokens (ICO – initial coin offering). The method has become a means of raising capital, similar to the initial public offering (IPO) of shares, but as a result of the absence of legal regulation, it has become a commonly used means of luring investors into fraudulent schemes. In this regard, **MiCA provides for special and detailed rules for the issuance of the three types of crypto assets**, which will inevitably bring some security and stability to the sector.

As one of the established FinTech destinations in the Balkans and Eastern Europe, recent years have

зарът сам „да отсее“ сериозните проекти от тези, създадени единствено със спекулативна или неправомерна цел (каквито все още не липсват).

Предстои да бъде проследен и друг интересен аспект, свързан с **лицензирането на доставчиците на крипто услуги**, а именно – дали новата регулаторна рамка ще доведе до промяна на отношението на банковия сектор към потенциалното сътрудничество с крипто екосистемата. Поради консервативните вътрешни системи за превенция срещу изпирането на пари на банките, към момента нередко се наблюдава негативно отношение към откриването на банкови сметки на подобен тип доставчици на услуги, свързан с действително по-големия риск, който крипто услугите носят. Вероятно с времето ще наблюдаваме промяна на тази тенденция, **доколкото доставчиците на крипто услуги ще се превърнат в нова категория регулиран субект от финансовия сектор, подлежащ на съответен надзор.**

Новата регулация неминуемо цели и постигането на по-голяма защита на частните инвеститори, доколкото за кратката история на сектора на дигиталните активи, вече са налице редица случаи на измами, загубени/откраднати токени, пазарни манипулации, както и „рухване“ на доставчици на такива услуги, поради слаби системи за вътрешен контрол (governance). Един от знаковите подобни случаи бе през 2022 г., когато една от най-големите крипто борси в света – FTX, изпадна в несъстоятелност за броени дни, след като доверието в нея падна във връзка с разкрити финансови злоупотреби с клиентски активи, извършено от нейния мениджмънт и собственици. В същия контекст MiCA цели да адресира рисковете и относно друг характерен за сферата процес, който дълги години бе свързан с едни от най-големите злоупотреби, а именно – издаването/емитирането на токени (ICO – initial coin offering). Способът се превърна в средство за набиране на капитал, по подобие на първичното публично предлагане на акции (IPO), но поради липсата на правна регламентация се превърна в често използвано средство за въвличане на инвеститорите в измамни схеми. В тази връзка **MiCA предвижда нарочни и детайлизирани правила за издаването/емитирането на трите вида криптоактиви**, което неминуемо ще внесе известна сигурност и стабилитет в сектора.

Като една от вече утвърдените FinTech дестина-

shown that **there has always been interest in Bulgaria as a destination for developing new and innovative projects in the crypto field.** Cases in which serious FinTech projects look at Bulgaria as a possible centre from which to provide their services throughout the EU are not rare (MiCA allows this, insofar as it provides for a regime for operating in other Member States similar to passporting). In this context, it is to be seen how the implementation of MiCA in our country will develop, which in theory should also give a new, additional impetus to the development of projects in the field.

ции на Балканите и Източна Европа, последните години показват, че **към България винаги е имало интерес за развиване на нови и иновативни проекти в крипто сферата.** Не са редки и случаите, в които сериозни FinTech проекти гледат на България като на възможен център, от който да предоставят услугите си в целия ЕС (MiCA позволява това, доколкото предвижда режим за опериране в други държави членки, подобен на паспортизацията). В този контекст предстои да бъде проследено как ще се развие имплементирането на MiCA у нас, което на теория следва да даде и нов, допълнителен тласък за развитие на проекти в сферата.

APPLICABILITY OF GDPR TO SCREENING IN SOCIAL NETWORKS

Nikolay Cvetanov and Dimo Katrandzhiev

Using social media to screen potential job applicants is a worldwide practice in recruitment and headhunting. Screening is usually done to assess a person's suitability for a certain job position, and according to HR specialists this approach is reliable enough in most cases.

However, the issue of compliance of such screening with the requirements of the General Data Protection Regulation ("**the Regulation**") is often underestimated because there is a mistaken belief that publicly available data is not "personal". On the contrary, the Regulation also applies to personal information published online in the event that "processing" takes place. It is exactly this condition that determines whether the companies performing the screening will have to adhere to the data protection principles.

In this regard, the understanding¹ can be supported that when viewing accounts, publications, tweets and/or shares of users, there is no processing of

¹ EDPS Supervisory Opinion of 9 November 2023 on the use of Social Media Monitoring for Epidemic Intelligence Purposes by the European Centre for Disease Prevention And Control (cases 2021-0712 and 2021-0830), page 6 (available only in English [here](#))

ПРИЛОЖИМОСТ НА GDPR ПРИ ПРОВЕРКИТЕ В СОЦИАЛНИ МРЕЖИ

Николай Цветанов и Димо Катранджиев

Използването на социалните мрежи за проучване на потенциални кандидати за работа е световна практика при подбора на персонал и „хедхънтинга“. Проверките обичайно се правят за преценка пригодността на дадено лице към определена работна позиция, като според HR специалистите този подход в повечето случаи е достатъчно надежден.

Въпросът за съответствието на тези проверки с изискванията на Общия регламент за защита на данните („**Регламентът**“), често обаче се подценява, тъй като съществува погрешното убеждение, че публично достъпните данни не са „лични“. Напротив, Регламентът намира приложение и спрямо публикуваната онлайн лична информация, в случай че се извършва „обработване“. От именно това условие зависи дали принципите за защита на данните ще трябва да бъдат спазени от дружествата и компаниите, извършващи проверки.

В тази връзка може да се подкрепи разбирането¹,

¹ Становище на ЕНОЗД от 09 ноември 2023 г. относно извършването на мониторинг на социални мрежи за разузнавателни цели при епидемии от Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (дела 2021-0712 и 2021-0830), с. 6 (достъпно само на английски език [тук](#))

personal data, therefore the activity will remain outside the scope of the Regulation – the so-called *“manual” screening*.

For the above to be valid, the information analysed about individuals **must not be recorded in any way** – for example in an information system, database, on paper or another technical medium. In this case, the person performing the screening will have to be satisfied with only reviewing (“screening”) the data.

Such a conclusion has been adopted in recent practice by the European Data Protection Supervisor, albeit in a more isolated context concerning monitoring online accounts and websites for scientific (health) purposes.

Therefore, when working with data in the context of employment (i.e. data concerning potential job applicants), recruitment agencies or employers, as the case may be, should be more careful about exactly what information they review. The Commission for Personal Data Protection (CPDP) in our country has adopted² in its older practice that screening regarding the personality of individuals should be limited only to what is necessary to **assess qualifications, experience, knowledge and skills that are necessary and relevant for the performance of the work**. In other words, it is excessive to screen data regarding marital status, children and/or planned children, political and religious beliefs, etc., which could not be directly related to work commitments. Furthermore, this information involves a risk of infringements related to discrimination and violation of personal data privacy.

It is also recommended that screening be performed entirely using sites and social networks with a professional (career) focus, for example LinkedIn, and avoiding others – Facebook and Instagram, etc., containing mostly non-official personal information.

Alternatively, when screened data is retrieved (stored), shared and/or used as a basis for decision-making, these actions will constitute data processing under the Regulation. In such cases controllers will be obliged to bring their activities in line with the data protection principles.

² Handbook intended for persons on the EU labour market (available in Bulgarian [here](#))

че при гледане на профили, публикации, туитове и/или споделяния на потребители няма да е налице обработване на лични данни, следователно дейността ще остане извън обхвата на Регламента – т.нар. *„ръчна“ проверка*.

За да бъде горното валидно, анализираната за лицата информация **трябва да не бъде записвана по какъвто и да е начин** – например, в информационна система, база данни, на хартия или друг технически носител. В случая проверяващият ще трябва да се задоволи единствено с преглеждането („скрийнинг“) на данните.

Такъв извод е застъпен в скорошната практика от Европейския надзорен орган по защита на данните, макар направен в по-изолиран контекст, касаещ проучвания на онлайн профили и интернет страници за научни (здравни) цели.

Следователно, при работа с данни в трудов контекст (т.е. на потенциални кандидати за работа), агенциите за подбор, съответно работодателите трябва да бъдат по-бдителни каква точно информация проучват. Комисията за защита на лични данни (КЗЛД) у нас е застъпвала² в по-старата си практика, че проверките по отношение личността на лицата трябва да се ограничат само и единствено до това, което е необходимо за **оценка на необходимите и уместни за изпълнението на работата квалификации, опит, знания и умения**. Тоест, прекомерно е да се проверяват данни относно семеен статус, деца и/или планирани деца, политически и религиозни разбирания, др., които не биха могли да имат директно отношение към служебни ангажименти. Още повече тази информация предполага риск и от нарушения, свързани с дискриминация и накръняване поверителността на личните данни.

Препоръчително е и проверките изцяло да се извършват през сайтове и социални мрежи с професионален (кариерен) фокус, например LinkedIn, а други като Facebook и Instagram, съдържащи предимно неслужебна лична информация, да бъдат избягвани.

Алтернативно, когато проучваните данни се вземат (съхраняват), споделят и/или на база на тях се вземат решения, тези действия ще представляват обработване на данни съгласно Регламента. Тогава администраторите ще са длъжни да приведат дейността си в съответствие с принципите относно защитата на данните.

² Наръчник, предназначен за лицата на пазара на труда в ЕС (достъпен на български език [тук](#))

1. In order to adhere to these principles, first and foremost it is necessary to ensure that a **lawful basis** within the meaning of Article 6 of the Regulation exists.

In practice, the understanding exists and is adopted³ that recruiters can invoke their legitimate interest as a basis for data processing, including during screening.

However, invoking this basis should always be preceded by a written reasoned assessment, the so-called *Legitimate Interest Assessment – LIA/“balance test”*. The latter is intended to confirm that the interests of the data subject do not take precedence over the legitimate interest of the controller (for example, the employer conducting the recruitment).

2. Another important point is the requirement that the data subjects whose personality is being screened must be **informed** about the processing (recording) of their data.

Since in the context of online screening the information is not obtained directly from the individuals, but from the platform (the operator behind it), explicit provision of information can **involve certain difficulties**. This will be the case in particular with a larger-scale recruitment process involving dozens of individuals.

In this scenario however it is possible to resort to one of the permissible exemptions provided for in the Regulation. In particular, controllers are allowed not to inform about data processing those individuals who, after the screening, are found not to meet the initial requirements and criteria set for occupying the relevant job position⁴ and will not be further contacted for the purpose of recruitment. All other individuals whose professional qualities correspond to the employer's expectations should be provided with information, in the form of a notification, containing the details according to the requirements of the Regulation. As a general rule, notification should occur within a reasonable period after the time of the screening (collection, recording), but not later than 1 month. Of course,

³ Opinion 2/2017 of 8 June 2017 of WP29 on data processing at work, page 12 (available in English [here](#))

⁴ CNIL guidelines of 30.1.2023 on the processing of data by recruiters, page 75 and following (available only in French [here](#))

1. За спазването на тези принципи, на първо място, необходимо е се да гарантира наличието на **законово основание** по смисъла на чл. 6 от Регламента.

В практиката съществува и е застъпвано разбирането³, че организациите, провеждащи подбор на кадрите, могат да се позоват на своя легитимен интерес като основание за обработка на данни, включително при проверки.

Позоваването на това основание обаче винаги следва да бъде предхождано от извършена и писмено обективизирана оценка, т.нар. *Legitimate interest assessment – LIA/„балансиращ тест”*. Последният има предназначение да удостовери, че интересите на субекта на данните нямат предимство пред легитимния интерес на администратора (например, работодателя, провеждащ подбор).

2. Друг важен момент е изискването субектите на данни, чиято личност се проучва, съответно да бъдат **информирани** относно обработването (записването) на данните им.

Доколкото в контекста на онлайн проверки информацията не се събира директно от самите лица, а от платформата (оператора зад нея), тук изричното информиране може да **създаде известни трудности**. Това ще е така, особено при по-широк откъм обем подбор на персонал и участие на десетки лица.

Възможно е обаче в тази хипотеза да се пристъпи към едно от допустимите изключения в Регламента. По-конкретно администраторите могат да не информират относно обработването на данни тези лица, за които след проучването се установява, че не отговарят на заложените първоначални изисквания и критерии за заемането на съответната работна позиция⁴ и няма да бъдат по-нататък контактувани с цел подбор. На всички останали, чиито професионални качества съответстват на очакванията на работодателя, следва да бъде предоставена лично информация, под формата на уведомление, с реквизити според изискванията на Регламента. По общо правило уведомяването трябва да се случи в разумен срок от момента на проучването (събирането, записването), но не по-късно от

³ Становище на PF29 2/2017 от 8 юни 2017 г. относно обработването на данни на работното място, с. 12 (достъпно на английски език [тук](#))

⁴ Насоки на CNIL от 30.01.2023 г. относно обработването на данни от лица, набиращи персонал, с. 75 и сл. (достъпни само на френски език [тук](#))

such a notification will not be necessary if the candidates are pre-selected and have been informed in advance about all manners in which their data will be processed.

1 месец. Разбира се, такова уведомяване няма да е необходимо, ако кандидатите са предварително селектирани и предварително информирани за всички начини на обработване на данните им.

REFORM IN BANKRUPTCY

Pavel Tsanov

After repeated delays in the previous years, long-awaited amendments to the Commerce Act in relation to bankruptcy proceedings covering all phases of the procedure were promulgated on 01.08.2023.

The **reform** is primarily aimed at improving the effectiveness of bankruptcy, and the amendments are dictated by the need to harmonise Bulgarian legislation with EU law, and are also a prerequisite for the admission of the Republic of Bulgaria to the euro area.

The long-awaited amendments are the result of the work of specialised working groups composed of lecturers, practicing lawyers and trustees in bankruptcy, as well as experts from the government administration. In addition, many of the changes are aimed at overcoming problems in practice established over the years, optimising the case files and finding a permanent solution to controversial practices in them. That is why a unified approach to the announcement of the **key acts of the proceedings in the Commercial Register** instead of serving them personally to the parties to the proceedings was envisaged, and the **time limits for appeal** were shortened. The aim was to link the time limits with the announcement of the acts in the register (including of the appeals against the acts that are already considered to have been served by publishing a notice of their filing in the Commercial Register) in order to increase the speed of cases, which is already observed, especially in the initiation phase of the proceedings. It is not coincidental that, according to the express provisions in the Transitional and Final Provisions of the Commerce Act, the

РЕФОРМАТА В НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТТА

Павел Цанов

След многократни отлагания през предходните години, на 01.08.2023 г. бяха обнародвани дългоочаквани промени в Търговския закон („ТЗ“) във връзка с производството по несъстоятелност, обхващащи всички фази на процедурата.

Реформата преди всичко е насочена към подобряване на ефективността на несъстоятелността, като измененията са продиктувани от необходимостта българското законодателство да бъде хармонизирано с правото на ЕС, а и са предпоставка за приемането на Република България в еврозоната.

Дългоочакваното изменение е резултат от работата на специализирани работни групи, съставени от преподаватели, практикуващи адвокати и синдици, както и експерти от държавната администрация. Освен това много от промените са насочени към преодоляване на утвърдени през годините проблеми в практиката, оптимизация на делата и трайното разрешаване на някои противоречиви практики по тях. Затова бе предвиден единен подход по обявяването на **ключовите актове по производствата в търговския регистър**, вместо лично да се връчват на страните в производството, както и скъсяването на **сроковете за обжалване**. Целта е обвързването на сроковете с оповестяването на актовете в регистъра (включително относно жалбите срещу актовете, които вече се считат връчени чрез обявяване на съобщение за постъпването им в търговския регистър) да повиши и бързината на делата, което вече се наблюдава особено във фазата по откриването на процедурата. Не-

pending bankruptcy proceedings were also continued in accordance with the new procedure.

The present article highlights some of the more important amendments to bankruptcy law, including their potential effect on businesses.

Prerequisites for speeding up (and optimising) the proceedings also exist in the phase of presenting and acceptance of claims, including as a result of the approval of **standard forms of applications** for the presentation of claims and lists of creditors. With regard to the standard forms, the amendment introducing unification of the accounts for distribution, the monthly reports of the trustee in bankruptcy, as well as even the journal of the trustee in bankruptcy, is positive. It is already a fact, as an ordinance of the Minister of Justice containing the standard forms according to Article 693a of the Commerce Act was adopted on 24.11.2023. The ordinance is beneficial for all parties involved in the proceedings (creditors, trustee in bankruptcy, debtor and court), insofar as the subjective assessment of the content of the documents is significantly reduced.

Because there are **debtors with multiple creditors where the enforcement cases are a prerequisite for a chaotic sale of property** during the phase of initiating bankruptcy proceedings, with a view to preserving the bankruptcy estate the legislator added a new provision in Article 629a(4) of the Commerce Act. This provision provides debtors, for the first time, with the opportunity to apply for precautionary measures in bankruptcy cases consisting in the suspension of enforcement proceedings against them when this is necessary to preserve their property. This amendment is very useful and could definitely have been adopted earlier. With it, debtors are provided with active legitimacy to request that precautionary measures (only suspension of enforcement proceedings) be admitted, which until now was available only to creditors and ex officio to the court; the purpose of this is to increase the possibilities for preserving the interests of the parties to the bankruptcy proceedings and to provide additional opportunities for protection.

Enhanced **creditor protection in terms of competition between individual enforcement and bankruptcy proceedings** is also envisaged. The legislator made substantial amendments to the provision of Article 638 of the Commerce Act and provided

случайно и заварените производства по несъстоятелност продължиха по новия ред, съгласно изричните разпоредби в ПЗР (преходни и заключителни разпоредби) на ТЗ.

В настоящия материал се маркират някои от по-важните изменения в материята за несъстоятелността, включително потенциалния им ефект за бизнеса.

Предпоставки за ускоряване (и оптимизация) на производството е налице и във фазата на предявяване и приемане на вземания, включително с утвърждаването на **образци на молби** за предявяване на вземания и списъци на кредиторите. По отношение на образците, положителна е промяната въвеждаща уеднаквяване на сметки за разпределение, ежемесечни отчети на синдика, както и дори - на дневника на синдика. Това е вече факт, тъй като на 24.11.2023 г. бе приета наредба от министъра на правосъдието с образците по чл. 693а от ТЗ. Наредбата улеснява всички намесени лица в производствата (кредитори, синдик, длъжник и съд), доколкото субективната преценка за съдържанието на документите е вече значително намалена.

Поради наличието на **длъжници с множество кредитори, при които изпълнителните дела са предпоставка за хаотично разпродаване на имущество**, докато тече фазата по откриване на производство по несъстоятелност, с оглед съхраняване на масата на несъстоятелността, законодателят добави нова разпоредба в чл. 629а, ал. 4 от ТЗ. С тази норма за пръв път се дава възможност на длъжниците да поискат обезпечителни мерки по дела за несъстоятелност, изразяващи се в спиране на изпълнителни дела срещу тях, когато това се налага за запазване на имуществото им. Промяната е много полезна и категорично можеше да бъде приета и по-рано. С нея длъжниците придобиват активна легитимация да искат допускане на обезпечителни мерки (само спиране на изпълнителни дела), каквато досега имаха само кредиторите и служебно съдът, което цели да засили възможностите за съхраняване на интересите на страните в производствата по несъстоятелност и да предостави допълнителни възможности за защита.

Предвидена е и засилена **защита на кредиторите по отношение на конкуренцията между индивидуално принудително изпълнение и производства по несъстоятелност**. Законодателят измени съществено разпоредбата на чл. 638

more opportunities for secured creditors who have taken actions to liquidate their collateral to request the bankruptcy court to allow them to proceed with individual enforcement after the initiation of the bankruptcy, if there is a risk for their interests.

At the same time **creditors who hold a collateral in the form of a special pledge and have registered initiation of enforcement** against it in the registers before the bankruptcy proceedings were initiated, now have a 6-month period (from the decision to initiate the proceedings) in order to liquidate, in accordance with the special procedure laid down in the Special Pledges Act, the property that is the subject of enforcement. In the event that they do not liquidate their collateral within the above-mentioned period, the property subject to the pledge is handed over to the trustee in bankruptcy in order to be liquidated in the bankruptcy proceedings.

In connection with the liquidation of property forming part of the bankruptcy estate, the entirely new provision in Article 716a of the Commerce Act, which provides for the drawing up of a **liquidation plan**, deserves attention. The law imposes on the trustee in bankruptcy an obligation to present in the case a plan for the liquidation of the bankruptcy estate within one month of holding the creditors' meeting with an agenda according to Article 677(1) (8) of the Commerce Act, and if the debtor has not been declared bankrupt at the time of the meeting – within one month of the decision to declare bankruptcy. Although it is stipulated as an obligation of the trustee in bankruptcy, **the drawing up of a liquidation plan is not a prerequisite for liquidating the property** (i.e. if liquidation was to be initiated without a plan in place, it would not be illegal). This amendment will result in greater predictability of the work of the trustee in bankruptcy for the creditors and will represent an additional accountability and control mechanism.

In order to increase the possibilities for replenishing the bankruptcy estate with **property that the debtor has disposed of during the so-called "suspicious period"** (a certain period that is specified separately in each set of circumstances provided for in the separate hypotheses of Article 646 and Article 647 of the Commerce Act), the legislator replaced the previous one-year time limits from the initiation of the proceedings or from resuming

от ТЗ, като предостави **повече възможности на обезпечените кредитори**, които са предприели действия по реализация на обезпеченията си, да поискат от съда по несъстоятелността да им разреши да продължат с индивидуалното изпълнение след откриване на несъстоятелността, ако съществува опасност от увреждане на интересите им.

Същевременно **кредиторите, които са обезпечени с особен залог и са вписали пристъпване към изпълнение** по него в регистрите преди откриване на производство по несъстоятелност, вече са ограничени с 6-месечен срок от решението за откриване на производството, за да реализират по специалния ред в Закона за особените залози имуществото, което е предмет на изпълнение. В случай че не реализират обезпеченията си в горепосочения срок, имуществото предмет на залога се предава на синдика, за да се осребрява в производството по несъстоятелност.

Във връзка с реализацията на имуществото от масата на несъстоятелността, заслужава внимание изцяло новата разпоредба в чл. 716а от ТЗ., с която се предвижда съставяне на **план за осребряване**. Законът вменява задължение на синдика да представя по делото план за осребряване на масата на несъстоятелността в едномесечен срок от провеждане на събранието на кредиторите с дневен ред по чл. 677, ал. 1, т. 8 от ТЗ, а ако длъжникът към момента на събранието не е обявен в несъстоятелност – в едномесечен срок от постановяване на решението за обявяване в несъстоятелност. Въпреки че е предвидено като задължение на синдика, **изготвянето на план за осребряване не е предпоставка за осребряване на имуществото** (т.е. ако се пристъпи към осребряване без да е налице план, то не би било незаконно). Промяната ще доведе до по-голяма предвидимост върху работата на синдика от кредиторите и ще представлява допълнителен механизъм за отчетност и контрол.

С оглед повишаване възможностите за попълване на масата на несъстоятелността с **имущество, с което длъжникът се е разпоредил в т.нар. „подозрителен период“** (определен период, който е посочен поотделно във всеки един фактически състав, предвиден в отделните хипотези на чл. 646 и чл. 647 от ТЗ), законодателят замени досегашните едногодишни срокове от открива-

the proceedings in accordance with Article 632(2) of the Commerce Act with a **single two-year time limit** (in accordance with Article 649(1) of the Commerce Act) **which starts when the proceedings are initiated**. Again, in connection with the purpose of optimising the case files, it is added in this provision (Article 649 of the Commerce Act) that the state fee for revocation claims is in the amount of a quarter of the value of the claim, and, of course, it is not paid in advance.

An important step which directly reflects on all businesses and **reforms the legal matter, was taken with the introduction of a time limit, after the expiration of which the consequences of bankruptcy will lapse for persons who were managing directors or members of management and control bodies of a debtor terminated due to bankruptcy**. We remind you that, under the regime prior to 1.8.2023, the legislation imposed, for a practically unlimited period of time, a restriction according to which the directors of a merchant declared bankrupt did not have the right to be members of the management bodies of other merchants, and the only way to restore the rights was the full payment of the claims in bankruptcy proceedings, together with the interest and costs relating to them.

With the amendment of 01.08.2023, it is envisaged that the restriction on occupying certain positions (members of management and control bodies) will lapse with the expiration of a 5-year period from the termination of the company due to bankruptcy. The lapse of the restrictions is declared explicitly, indicating the specific circumstances. However, the restrictions remain in force in certain special hypotheses, namely in relation to investment firms, credit and financial institutions, tour operators and/or travel agents, as well as in relation to the persons with management functions of tour operator and/or travel agent activity, in respect of which it is reasonable to apply higher standards and requirements for managers and/or board members.

All of the above contains the prerequisites for faster and more efficient bankruptcy proceedings in Bulgaria. Of course, harmonising the work of district courts and practitioners under the amended procedure will require a certain period of adaptation, during which differences in the approach to work

не на производството или възобновяването му по чл. 632, ал. 2 от ТЗ, с **единен двугодишен срок** (съгл. чл. 649, ал. 1 от ТЗ), **който тече от откриване на производството**. Отново във връзка с цел оптимизация на делата, в тази разпоредба (чл. 649 от ТЗ) е добавено, че държавната такса по отменителните искове е в размер на една четвърт от цената на иска, като разбира се, тази такса не се внася предварително.

Важна крачка, която пряко рефлектира върху целия бизнес и **реформира правната материя, беше предприета с въвеждането на срок, след изтичането на който ще отпаднат последиците от несъстоятелността за лицата, които са били управители или членове на управителни и контролни органи на длъжник, прекратен поради несъстоятелност**. Припомняме, че при режима преди 01.08.2023 г. законодателството ограничаваше на практика за неограничен период във времето директорите на обявен в несъстоятелност търговец от правото да бъдат членове на управителни органи на други търговци, като единствената възможност за възстановяване на правата беше пълното изплащане на предявените в производството по несъстоятелност вземания, заедно с лихвите и разноските по тях.

С изменението от 01.08.2023 г. се предвижда ограничението за заемане на определени длъжности (членове на управителни и контролни органи) да отпадне, с изтичане на 5-годишен срок от прекратяването на дружеството поради несъстоятелност. Отпадането на ограниченията се декларира изрично, с посочване на конкретните обстоятелства. Ограниченията обаче остават по някои специални хипотези, а именно по отношение на инвестиционни посредници, кредитни и финансови институции, туроператори и/или на туристически агенти, както и лицата с функции по управление на туроператорската и/или туристическата агентска дейност, за които все пак е разумно да има по-високи стандарти и изисквания по отношение на управителите и/или членовете на съветите.

Всичко посочено по-горе съдържа предпоставките, за да се реализират по-бързо и ефикасно производствата по несъстоятелност в България. Разбира се, хармонизирането на работата на окръжните съдилища и практикуващите лица по изменената процедура ще отнеме известен период на адаптация, през който са възможни различия в подхода на работа и търкуване на разпо-

and interpretation of the provisions are possible. As the foundation already exists, it is up to the interested parties to take steps to protect their rights and legitimate interests in bankruptcy proceedings.

PROTECTION OF RIGHTS CONFERRED BY TRADEMARKS DURING PARALLEL IMPORT OF MEDICINAL PRODUCTS

Ana Krusteva

Typically, the investment that companies make to develop a product is of significant value, which puts a focus on the ability to protect innovation.

Therefore, companies use all legal means to protect their products in order to ensure their unhindered use in their commercial activities. The protection of these rights is also related to the acquisition of exclusive monopoly rights for the use of the products.

For example, the holder of registered industrial property rights (trademarks, designs) can prohibit third parties from using signs or designations that are identical/similar to its protected rights. This protection is particularly important in the context of the import of imitation goods (counterfeit goods) which can be prohibited by the holder.

As a general rule, however, the holder's rights are no longer in force in respect of goods which it has already released on the market.

In other words, once the holder has released its original goods on the single market of the European Union, these goods can move freely, including be resold by a distributor, transported to another Member State, be the subject to the so-called "parallel import"⁵, etc.

⁵ Given this name in the legislation, as these are not actual imports within the meaning of the customs legislation, but most frequently imports of a given product from the EU or from an EEA State, carried out by a person other than the official distributor of the product in Bulgaria. In particular, with respect to medicinal products "parallel import" means the import from an EU Member State or from an EEA State of a product equivalent to a medicinal product already authorised for use on the territory of the Republic of Bulgaria, by an importer other than that indicated by the marketing authorisation holder of the medicinal product already offered on the market.

редбите. Тъй като основата все пак е налице, от заинтересованите лица зависи какви действия ще предприемат за защита на правата и законните си интереси в производствата по несъстоятелност.

ЗАЩИТАТА НА ПРАВА ВЪРХУ ТЪРГОВСКА МАРКА ПРИ ПАРАЛЕЛЕН ВНОС НА ЛЕКАРСТВЕНИ ПРОДУКТИ

Ана Кръстева

Обичайно, инвестициите, които компаниите правят за разработване на даден продукт, са на значителна стойност, което поставя фокус върху възможностите за защита на иновациите.

Поради това компаниите използват всички законни способности за защита на своите продукти, за да гарантират тяхното безпрепятствено използване в търговската им дейност. Закрилата на тези права е свързана и с придобиването на изключителни монополни права за тяхното използване.

Така например, притежателят на права върху регистрирани обекти на индустриална собственост (марки, дизайни) може да забрани на третите лица използването на знаци или означения, които са идентични / сходни на неговите защитени права. Тази закрила е особено важна в контекста на вноса на имитиращи стоки (фалшификати), който внос притежателят може да забрани.

Като общо правило обаче, правата на притежателя се губят по отношение на стоки, които той вече е реализирал на пазара.

А именно, след като той е пуснал свои оригинални стоки на единния пазар на Европейския съюз, тези стоки могат да се движат свободно, в това число да бъдат препродавани от дистрибутор, транспортирани до друга държава членка, да бъдат предмет на т. нар. „паралелен внос“⁵ и пр.

⁵ Наричан по този начин в законодателството, тъй като не касае същински внос по смисъла на митническото законодателство, а наречено внос на даден продукт от ЕС или държава от ЕИП, извършен не от официалния разпространител на продукта в България. Специфично за лекарствените продукти под „паралелен внос“ се разбира внос от държава членка на ЕС или държава от ЕИП на продукт, еквивалентен на лекарствен продукт вече разрешен за употреба на територията на Република България, от вносител, различен от този посочен от притежателя на разрешението за употреба на вече предлагания на пазара лекарствен продукт.

The holder of the trademark may not oppose such movement.

However, it may oppose the subsequent sale of the goods if their condition has been deteriorated, for example as a result of derogatory appearance or altered content.

This right derives from the inherent functions of the trademark – to guarantee the quality and origin of the goods or services on which it is placed. The protection is necessary in view of the resources invested by the holder for the development of reputation, advertising, investments in establishing the goods on the market, and other related activities.

Therefore, the holder can object if goods already released by it in one Member State are imported into another Member State in a deteriorated condition, as stated above (under the conditions of the so-called “parallel import”).

A specific case of such parallel import is that of medicinal products – a special type of goods which have a direct impact on people’s lives and health and are therefore subject to stricter regulations. We see quite frequently cases where the same medicinal product is sold on the markets of the European Union Member States under different trade names, repackaged and “renamed” by the importer in the respective country (the so-called “parallel importer”).

In these cases, in view of the principle of free movement of goods, it is allowed, under certain conditions, for the medicinal product to be repackaged and its trade name to be replaced by another.

However, a necessary condition for making such a replacement is the existence of *an objective need to replace one trademark with another*, in other words, that it would be impossible to sell the product on the relevant market without this replacement.

If the product can be sold in the relevant market with its original trademark, the replacement is not permissible and the product can be sold with proper authorisation.

In fact, each specific case requires the same analytical approach to and analysis of the fulfilment of the specific conditions, detailed in the case law of the

Притежателят на търговска марка не може да се противопостави срещу подобно движение.

Той обаче би могъл да се противопостави на последващата реализация на стоките, ако тяхното състояние е било влошено, например злепоставящ външен вид или променено съдържание.

Това негово право произтича от присъщите функции на търговската марка - да гарантира качеството и произхода на означаваните стоки или услуги. Закрилата е необходима с оглед вложените от притежателя средства за развитие на репутация, реклама, инвестиции в налагането на стоките на пазара и други свързани дейности и активности.

Затова притежателят може да възрази ако вече веднъж пуснати от него стоки в една държава членка се внасят в друга държава членка във влошено състояние, както е посочено по-горе (при условията на т. нар. „паралелен внос“).

Специфичен случай на такъв паралелен внос е този на лекарствени продукти – особен вид стоки, с пряко въздействие върху живота и здравето на хората, поради което и предмет на засилени регулации. Свидетели сме, че нерядко един и същ лекарствен продукт се продава на пазарите в държавите членки на Европейския съюз под различни търговски наименования, преупакован и „преименуван“ от вносителя в съответната държава (т. нар. „паралелен вносител“).

В тези случаи, с оглед принципа на свободното движение на стоки, се допуска, при определени предпоставки, лекарственият продукт да бъде преупакован и неговото търговско наименование да бъде заменено с друго.

Необходимо условие за извършване на подобна замяна обаче, е да се касае за *обективна необходимост от замяната на една търговска марка с друга*, с други думи, без тази замяна продуктът не би могъл да бъде реализиран на съответния пазар.

В случай че продуктът може да се реализира на съответния пазар с оригиналната си търговска марка, то замяната не е допустима и същият може да бъде продаван с надлежно разрешение.

На практика, всеки конкретен случай налага еднакъв аналитичен подход и анализ за изпълнението на специфичните условия, подробно изведени от практиката на Съда на Европейския съюз,

Court of Justice of the European Union, in order to justify the lawful execution of parallel imports.

For example, it is possible for the packaging of medicinal products to contain an additional sticker that indicates certain information in Bulgarian, it is possible to make a completely new packaging, and in some cases parallel importers stick additional foils (e.g. on blister packs) in accordance with the requirements of the legislation.

In all cases, however, parallel importers should be guided by the *principle of least interference* with intellectual property rights, and the repackaging entity should use means that allow parallel trade to take place in a way that least affects the specific subject matter of the right in the trademark.

Therefore, the holder can always protect its rights and oppose any use that may *harm the reputation of its trademark*.

Furthermore, while parallel import of medicinal products is often promoted as being beneficial to consumers (patients), its practical benefits are usually debatable. A counterargument to this is that, quite frequently, parallel imported medicinal products are distributed at prices that are, if not the same, at least close to those of the “original” products.

On the other hand, more importantly, under the *leitmotif* of the wellbeing of patients, parallel importers frequently try to secure a market position that is not theirs, i.e. to assume the market position and presence of a product that has been established on the market for years and even decades.

To do this, they simply import a similar product distributed in another Member State at a lower price (for which there are probably reasons), and repackage and rename it with a well-known trade name already established in our country. It is obvious that this is not in line with the principles of free movement of goods in the EU, and even less with the principles of fair competition.

In many cases this involves significant infringements on a trademark owned by another company, which has been established on the market with a lot of effort and investment.

за да се обоснове законосъобразно извършване на паралелния внос.

Така например, възможно е опаковките на лекарствени продукти да съдържат допълнителен стикер, който да указва определена информация на български език, възможно е да е направена изцяло нова опаковка, като в някои случаи паралелните вносители залепват допълнителни фолиа (напр. върху блистери), в съответствие с изискванията на законодателството.

Във всички случаи обаче, паралелните вносители следва да се водят от *принципа за най-малка намеса* в правата на интелектуална собственост, като извършващият преопаковането трябва да използва средства, които позволяват осъществяването на паралелната търговия, по начин, че да засягат в най-малка степен специфичния предмет на правото върху марка.

Ето защо, притежателят може винаги да защити правата си и да се противопостави на всяко използване, *което може да нанесе вреда на репутацията на неговата марка*.

Също така, макар често паралелният внос на лекарствени продукти да се прокламира като благоприятстващ потребителите (пациенти), практическите ползи от него обикновено са спорни. Това е така, защото нерядко паралелно внасяните лекарствени продукти се разпространяват по цени, ако не същите, то поне близки до тези на „оригиналните“ продукти.

Това от една страна, а от друга и по-важно – под *лайтмотива* за благо на пациента, често паралелните вносители чрез твърде разширително тълкуване на правилата за паралелния внос, опитват да си осигурят една наследваща им се пазарна позиция, т.е. да встъпят в пазарното положение и присъствие на даден продукт, налаган на пазара с години и дори десетилетия.

За целта просто внасят подобен продукт, разпространяван в друга държава членка на по-ниска цена (за което вероятно има причини) и преопаковат и преименуват с известно и наложено в страната ни търговско наименование. Очевидно е, че това не кореспондира с принципите на свободно движение на стоки в ЕС, още по-малко с принципите на лоялната конкуренция.

В много случаи се касае за чувствителни нарушения на търговска марка, притежавана от друго дружество, която с много усилия и инвестиции е наложена на пазара.

CONDITIONAL OPTIONS AND RIGHTS IN COMMERCIAL CONTRACTS

Boris Lazarov

Although in August 2023 the legislator included in the Commerce Act **option agreements and rights** (e.g. **tag-along, drag-along, right of first refusal**, etc.), they turned out to be applicable only in transactions involving equity shares in the capital of companies with variable capital and could not be implemented accordingly in transactions involving equity shares or shares in capital commercial companies.

At the same time, the risks presented by the modern and dynamic world of finance and trade are already different in nature and are closely linked to the very specifics of the market economy. **This is especially true for option agreements and rights that have become part of the mandatory arrangements between investors and shareholders or partners in transactions in the middle and high segments of the markets.** These arrangements are a flexible way to “customise” the relationship between the parties to the transaction, allowing them to provide for rights and obligations that best suit their interests.

Although clauses are already widely used in practice, **the absence of explicit legal regulation may call into question their enforceability**, although contracts have the force of law for those who entered into them.

Currently, the non-defaulting party's only **remedy mechanism** is to invoke the agreed **penalty in case of non-performance of the option agreement or right**, but even its punitive nature **is not always a sufficiently incentive** for the defaulting party and **does not guarantee** that the transfer of the equity or shareholding will be achieved as a final result. The same applies to cases where the effective implementation of the clause is ensured by signing a preliminary contract for the transfer of equity shares or shares, since such contracts are

УСЛОВНИ ОПЦИИ И ПРАВА ПРИ ТЪРГОВСКИТЕ ДОГОВОРИ

Борис Лазаров

Макар през август 2023 г. законодателният орган да прие **опционните споразумения и права** (напр. уговорки от типа **tag-along, drag-along, right of first refusal и т.н.**) в Търговския закон, същите се оказаха приложими единствено при сделки с дялове от капитала на дружеството с променлив капитал и не намериха съответното отражение при сделки с акции или дялове на капиталовите търговски дружества.

Същевременно рисковете, които ни поднася съвременният и динамичен свят на финансите и търговията, вече имат по-различен характер и са тясно обвързани със самата специфика на пазарната икономика. **Това важи с пълна сила за опционните споразумения и правата, които се превърнаха в част от задължителните договори между инвеститори и акционери или съдружници в сделки от средния и високия сегмент на пазарите.** Тези договори са гъвкав начин за „персонализиране“ на отношенията между страните по сделката, които им позволят да предвидят права и задължения, които отговарят по оптимален начин на техните интереси.

Въпреки че клаузите вече са широко разпространени в практиката, **липсата на изрична законова регламентация може да постави под въпрос възможността за принудителното им изпълнение**, макар че договорите имат сила на закон за тези, които са ги сключили.

Понастоящем единственият **защитен механизъм** на изправната страна е позоваването на уговорената **неустойка при неизпълнение на опционното споразумение или право**, но дори санкционният ѝ характер **не винаги мотивира** в достатъчна степен неизправната страна и **не гарантира** постигане на прехвърляне на дяловото или акционерното участие като краен резултат. Същото се отнася и за случаите, при които ефективното изпълнение на клаузата се осигурява с подписване на предварителен договор за прех-

declared final on the grounds of court proceedings, and a potential investor would rarely wait several years for the concluding of the court proceedings with an effective court decision.

The problem with the effective exercising of the rights under the relevant options in the hypothesis of a limited liability company **can be overcome by laying down special summary court proceedings** in Article 310 et seq. of the Code of Civil Procedure, the final act under which has a transferring effect.

The applicant should be authorised to request changes to the company's account in the Commercial Register by presenting a valid court decision instead of a contract for the purchase and sale of equity shares.

The price of the company equity shares can be kept at the expense of the defendant (a partner who refused to fulfil the obligations to sell the relevant equity shares), or be deposited in the defendant's name in a bank account with the authorisation of the court that reviewed the case. Accordingly, in the cases where the applicant is the person who exercises an option or right to sell its equity shares at a certain price, it should be possible to combine an action for the payment of the price with the action for exercising the option/right through court proceedings.

With regard to joint-stock companies, in order for the transfer of shares to be carried out upon the exercise of any of the rights or options, it is necessary to endorse the share/temporary certificate in the case of registered shares, or to complete another set of de facto actions in the case of dematerialised shares.

In order to make the effective exercise of these rights or options possible in cases where **the debtor under them fails to act and refuses to perform**, the possibility should be considered of regulating in legislation **the inclusion of a third party (essentially – an escrow agent)** with which the **shares/temporary certificates are to be stored** in cases where such rights/options are agreed upon in an agreement between the shareholders, and which is **authorised and has the legal capacity** from the outset, on the basis of a separate contract and power of attorney, **to make the transfer when specific conditions are fulfilled** (fulfilment of the conditions for exercising the right/option) and to

върляне на дялове или акции, тъй като обявяването му за окончателен се реализира по съдебен ред, а рядко потенциален инвеститор би изчакал няколко години за приключване на съдебното производство с влязло в сила съдебно решение.

Проблемът с ефективното изпълнение на правата по съответните опции в хипотезата на ООД **може да бъде преодоляно чрез уреждане на специално бързо съдебно производство** в чл. 310 и сл. от ГПК, окончателният акт по което да има транслативен ефект.

Ищецът следва да бъде оправомощен да заяви промените по партидата на дружеството в Търговския регистър, като вместо договор за покупко-продажба на дялове следва да представи влязло в сила съдебно решение.

Цената на дружествените дялове може да бъде съхранявана за сметка на ответника (съдружник, отказал да изпълни задълженията да продаде съответните дялове) или да бъде влягана на негово име в банкова сметка с разрешението на съда, разгледал делото. Съответно, в хипотезите, когато ищец е лицето, което упражнява опция или право да продаде своите дялове по определена цена, следва да се предвиди възможност за съединяване на осъдителен иск за цената с иска за упражняване на опцията/правото по съдебен ред.

По отношение на АД, за да е осъществено прехвърлянето на акции при упражняването на някое от правата или опциите, е необходимо да бъде положено джиро върху акцията/временното удостоверение при поименни акции, или да бъде завършен друг фактически състав при безналичните акции.

За да бъде възможно ефективното изпълнение на тези права или опции в случаите, когато **длъжникът по тях бездейства и отказва да изпълни**, следва да се обмисли възможността за законодателна уредба на **включването на трето лице (по същество – ескроу агент)**, при когото да се **съхраняват акциите/временните удостоверения** в случаите, когато в споразумение между акционерите се уговарят такива права/опции, и който изначално е **упълномощен и легитимиран**, на базата на отделен договор и пълномощно, да **извърши прехвърлянето при наличие на определени предпоставки** (сбъждане на условията за упражняване на правото/опцията), и да извърши съответното **отбелязване в книгата на акционерите**. Тези предпоставки

make the corresponding **entry in the register of shareholders**. These conditions should be of a formal nature – for example, in a **drag-along** scenario, it would be sufficient to present an express written statement from the majority shareholder that it wishes to “attract” the minority shareholders to the transaction. **The responsibility of the escrow agent** should be limited only to **verifying that the formal conditions have been fulfilled, without the need to examine the authenticity and veracity of the documents**. As for the possibility of the authoriser to **revoke the power of attorney** at any time, the detailed regulations regarding the escrow agent may use **the mechanisms laid down in the Polish legislation** which explicitly specifies the transactions in which **the power of attorney becomes irrevocable until the transaction is fully executed**.

This ability to effectively exercise options and rights may be combined with an ability of the shareholder affected by the exercise of the right to bring a negative action for a declaratory judgment; said shareholder will be entitled to bring the action within a certain time period after having been notified by the escrow agent that the option/right has been exercised by the entitled party, and as a precautionary measure under this action the shareholder may request that the court impose on the escrow agent the obligation not to act until the dispute is resolved.

An alternative (but probably more complex from an administrative point of view) solution would be to envisage that joint-stock companies, in which the shareholders have reached an agreement to include some or all of the possible options and rights, have an obligation to **issue/maintain only “dematerialised” shares**. In this case, **the effective enforcement can be carried out through the system of the Central Depository** upon the occurrence of certain circumstances – equivalent to those described above in the hypothesis of the transfer of shares through an escrow agent, and the legislation can provide that this function in the case of dematerialised shares is to be performed either by the Central Depository itself, or by an authorised investment firm.

As can be seen from the above, the corresponding adaptation of the legislation is very important for the development of economic relations.

следва да са от формален характер – например, в хипотеза на **drag-along**, би било достатъчно да бъде представено изрично писмено изявление от мажоритарния акционер, че желае да „привлече“ миноритарните акционери към сделката. **Отговорността на ескроу агента** следва да бъде ограничена само до **проверка за настъпването на формалните предпоставки, без да е необходимо да изследва автентичността и истинността на документите**. Що се отнася до възможността за **оттегляне на пълномощното** по всяко време от страна на упълномощителя, то при детайлната уредба на ескроу агента може да се взаимстват **механиките на полското законодателство**, което изрично посочва сделките, в които даденото пълномощно се превръща в неоттегляемо до изпълнение на фактическия състав на сделката.

Тази възможност за ефективно изпълнение на опциите и правата може да бъде комбинирана с възможност за предявяване на отрицателен установителен иск на засегнатия от упражняване на правото акционер, който да има право да го предяви в определен срок след уведомяването му от ескроу агента, че опцията/правото е упражнено от правоимащия, и като обезпечение на който иск да може да бъде искано налагане на задължение за бездействие на ескроу агента от съда до приключване на спора.

Алтернативно (но вероятно по-сложно от административна гледна точка) разрешение би било предвиждането на задължително **издаване/поддържане на акции само от вида „безналични“**, при акционерни дружества, в които акционерите са постигнали договорка за включване на някои или всички от възможните опции и права. В този случай **ефективното изпълнение може да бъде осъществявано чрез системата на Централния депозитар** при настъпване на определените предпоставки – аналогични с описаните по-горе в хипотезата на прехвърляне на акции чрез ескроу агент, като законодателно се уреди тази функция при безналичните акции да се упражнява или от самия Централен депозитар, или от лицензиран инвестиционен посредник.

Видно от посоченото, съответното адаптиране на законодателството е много важно за развитието на стопанските отношения.

NEW DEVELOPMENTS IN LEGISLATION IN 2023/24

НОВОСТИ В ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО 2023/24

1. Law amending and supplementing the Commerce Act (State Gazette No 66 of 01.08.2023)

As part of a major reform of the Commerce Act, a completely new procedure for the so-called insolvency of entrepreneurs was introduced (Articles 760a–760i of the Commerce Act).

The definition of “entrepreneur” includes individuals who carry out an activity for their own account, assuming the risk and responsibilities associated with this activity – such as consultants, certified accountants, auditors, lawyers, notaries, jurors, private enforcement agents, licensed appraisers, translators, architects, engineers, insurance agents, etc.

Insolvency proceedings against an entrepreneur can only be initiated because said entrepreneur is insolvent. The law introduces the presumption that all liabilities of the entrepreneur that are payable but are actually unpaid are related to his/her professional activity, to the extent that they cannot be distinguished from his/her personal liabilities.

The law requires the entrepreneur, in addition to the payment of all costs relating to the proceedings, to repay the statutory part of the debt. After doing this, the entrepreneur again has the right to carry out economic activity.

2. Law amending and supplementing the Investment Promotion Act (State Gazette No 20 of 08.03.2024)

The purpose of the amendments is to introduce requirements related to Regulation (EU) 2019/452 of the European Parliament and of the Council of 19 March 2019 establishing a framework for the screening of foreign direct investments into the Union.

Screening of foreign direct investments on the grounds of security or public order is introduced. “Screening” means a procedure allowing to assess, investigate, authorise, condition, prohibit or unwind foreign direct investments.

1. Закон за изменение и допълнение на Търговския закон (ДВ, бр. 66 от 01.08.2023 г.)

Като част от мащабна реформа на Търговския закон („ТЗ“) бе въведена изцяло нова процедура по т.нар. несъстоятелност на предприемачи (чл. 760а – чл. 760и ТЗ).

В дефиницията за „предприемач“ попадат физически лица, които извършват дейност за собствена сметка, поемайки риска и отговорностите, свързани с тази дейност – напр. консултанти, експерт-счетоводители, одитори, адвокати, нотариуси, съдебни заседатели, частни съдебни изпълнители, лицензирани оценители, преводачи, архитекти, инженери, застрахователни агенти и др.

Производство по несъстоятелност по отношение на предприемач може да бъде инициирано единствено поради неговата неплатежоспособност. Законът въвежда презумпцията, че всички изискуеми, но фактически неизпълнени задължения на предприемача, са във връзка с неговата професионална дейност, доколкото не могат да бъдат разграничени от личните му задължения.

Законът изисква предприемачът, освен заплащането на всички разноски по производството, да погаси и предвидената нормативно част от дълга, с което предприемачът отново получава правото да извършва стопанска дейност.

2. Закон за изменение и допълнение на Закона за насърчване на инвестициите (ДВ, бр. 20 от 08.03.2024 г.)

Измененията целят въвеждане на изисквания, свързани с Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета от 19.03.2019 г., за създаване на рамка за скрининг на преки чуждестранни инвестиции в ЕС.

Въвежда се скрининг на преките чуждестранни инвестиции на основания, свързани със сигурността или общественения ред. „Скрининг“ означава процедура, която дава възможност да бъдат оценени, проучени, разрешени, обвързани с условия, забранени или прекратени преки чуждестранни инвестиции в страната.

In fact, the amendments cover investments in certain areas that are above a certain threshold.

Authorisations can also include certain conditions, for example behavioural or structural measures, to be complied with by the investor in order for the investment to be authorised.

The European framework requires that the procedures and conditions be transparent and non-discriminatory, and provides for the protection of any confidential information, including commercially-sensitive information, made available in the course of screening procedures.

На практика, измененията предвиждат инвестиции в определени области, които са над определен праг.

Разрешенията могат да включват и определени условия, например поведенчески или структурни мерки, които да бъдат спазвани от инвеститора, за да бъде разрешена инвестицията.

Европейската рамка изисква процедурите и условията да са прозрачни и недискриминационни, като се предвижда защита на всяка поверителна, включително търговска информация с чувствителен характер, предоставена в процедурите по скрининг.

QUESTIONS AND ANSWERS

What are the new developments in teleworking?

Amendments to the Labour Code were finally adopted at second reading, mainly affecting the regime of teleworking and aiming to improve this increasingly relevant and preferred method of work.

The concept of workplace for teleworking is specified, and it is now defined as **“a place in the worker’s/employee’s home, or in another premise of his/her choice outside the undertaking”**, which in turn gives employers the opportunity to take specific measures to ensure health and safety at work in a specific location. In this regard, an obligation is introduced for workers/employees to provide the employer with information in writing about the features of the workplace provided by them, and the employer, in turn, shall ensure, respectively take measures to ensure, that this workplace meets the minimum requirements for health and safety at work.

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ

Какви са новостите при дистанционна работа?

На второ четене бяха приети окончателно промени в Кодекса на труда, засягащи основно режима на работата от разстояние и имащи за цел да усъвършенстват този все по-актуален и предпочитан модел на работа.

Конкретизира се понятието за място на работа при работа от разстояние, като то вече е дефинирано като **„място в дома на работника или служителя или в друго помещение** по негов избор извън предприятието“, което на свой ред дава възможност на работодателите да предприемат конкретни мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на точно определено място. В тази връзка се въвежда задължение за служителите да осигурят писмена информация на работодателя за характеристиките на осигуреното от тях работно място, а работодателят, на свой ред, следва да гарантира, съответно да предприеме мерки, че това работно място отговаря на минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.

Teleworkers are obliged to immediately notify the employer of the occurrence of an occupational accident in accordance with a pre-arranged procedure. A basis for reducing the employer's liability in the event of an occupational accident is regulated, where the teleworker has not followed the prescribed rules for safety and health at work.

It is also envisaged that employees are allowed not respond to communication initiated by the employer during their rest between working days and weekly rest periods.

What are the new developments in measures against money laundering?

Starting from 16.07.2024, all obliged persons under the Measures Against Money Laundering Act ("MAML Act") that carry out KYC/AML verifications will have to notify the Registry Agency of all detected discrepancies between the information they have collected about the beneficial owners of their clients – legal entities and the data recorded in the Commercial Register on the lot of the company subject to the verification.

Persons required to submit notifications of discrepancies include banks, insurers, accountants, auditors, professional advisers, as well as some government administrations that have access to the information collected in the course of these verifications.

The obliged person under the MAML Act will have to attach to the notification to the Registry Agency all documents from which the discrepancy is evident. After the Registry Agency announces on the company's account that a notification of a discrepancy has been filed, the company will have to prove that the information about its beneficial owner is correct, or submit a new declaration to change the recorded data. In both cases, the company will need to provide up-to-date documents based on which the structure of ownership and control can be established and proven.

Работещите от разстояние са задължени да уведомят незабавно работодателя за настъпване на трудова злополука по предварително уговорена процедура. Регламентира се основание за намаляване на отговорността на работодателя при настъпване на трудова злополука, когато работещият от разстояние не е спазил предписаните му правила за безопасност и здраве при работа.

Предвижда се и възможност служителите да не отговарят на иницирирана от работодателя комуникация по време на междудневна и седмична почивка.

Какви са новостите при мерките срещу изпирането на пари?

Считано от 16.07.2024 г., всички задължени лица по Закона за мерките срещу изпирането на пари („ЗМИП“), които извършват KYC/AML проверки, ще следва да уведомят Агенция по вписванията за констатирани несъответствия между събраната от тях информацията относно действителните собственици на техните клиенти – юридически лица и данните, които са вписани в Търговския регистър по партидата на дружеството, обект на проверката.

Сред лицата, задължени да подават уведомления за несъответствие, попадат банките, застрахователите, счетоводителите, одиторите, професионалните консултанти, както и някои държавни администрации, които имат достъп до информацията, която се събира в хода на тези проверки.

Към уведомлението до Агенцията по вписванията задълженото по ЗМИП лице ще трябва да приложи и всички документи, от които е видно несъответствието. След като Агенцията по вписванията обяви по партидата на дружеството, че е подадено уведомление за несъответствие, дружеството ще трябва да докаже верността на информацията относно действителния си собственик или да подаде нова декларация за промяна на вписаните данни. И в двата случая дружеството ще следва да предостави актуални документи, от които може да се установи и докаже структурата на собственост и контрол.

PENKOV · MARKOV & PARTNERS

INTERNATIONAL LAW FIRM

SINCE 1990

LexMundi Member

125 COUNTRIES
23 000 LAWYERS

CORPORATE & COMMERCIAL

ANTITRUST & COMPETITION

REAL ESTATE

TAX

EMPLOYMENT

LITIGATION

BANKING, FINANCE & CAPITAL MARKETS

IT, MEDIA & TELECOMMUNICATIONS

ENERGY & ENVIRONMENTAL

INTELLECTUAL PROPERTY

DATA PROTECTION & CYBERSECURITY

AML

Legal: 500:

"Excellent knowledge of the law and local situation, hard-working, always accessible"

"We can always refer to their diverse and competent range of partners and associates for many different matters."

Chambers Europe:

"More western than others"

"One of the best in Bulgaria"

"Excellent - prompt, efficient and extremely knowledgeable of the local environment"

Chambers Global:

"Innovative and practical, entirely client & business oriented"

IFLR 1000:

"They are the best when it comes to advising investors, they know how the law works..."

Lex Adria.
One team for the Adriatic.

Editorial Board

Chairman

Vladimir Penkov

Vice - Chairman

Iskra Stefanova

Member

Asen Apostolov

Translation

SOFITA

Editorial Office

13B, Tintyava Str., Floor 6

1113 Sofia, Bulgaria

Tel (00 359 2) 97 13 935

Fax (00 359 2) 97 11 191

e-mail: lawyers@penkov-markov.eu

www.penkov-markov.eu

Редакционна колегия

Председател

Владимир Пенков

Заместник председател

Искра Стефанова

Член

Асен Апостолов

Превод

П. А. СОФИТА ООД

Адрес на редакцията

ул. "Тинтява" 13Б, етаж. 6

1113 София, България

Тел (02) 97 13 935

Факс (02) 97 11 191

e-mail: lawyers@penkov-markov.eu

www.penkov-markov.eu